

BISKUPSTVÍ
LITOMĚŘICKÉ

ZDISLAVA

Vedle pražského biskupa Mons. Františka Tomáška (u mikrofonu) se Trochtova pohřbu zúčastnili tři středoevropští kardinálové – v první řadě v mozetách zleva berlínský Alfred Bengsch, vídeňský Franz König a krakovský Karol Wojtyła (bl. Jan Pavel II.); na snímku upravo od něj v první lavici stojí generální vikář pražské arcidiecéze dr. František Vaněk (v černém) a arcibiskup Luigi Poggi vyslaný sem jako papežovo zástupce.

Se zemřelým kardinálem Štěpánem Trochtou se ještě před pohřebním obřadem rozloučil i jeho generální vikář dr. Tomáš Holoubek.

OBSAH

Úvodník

Úvodní slovo 3

Osobnost

Jaroslav Šebek: Štěpán Trochta 4

Zamyšlení, vzpomínky,
anketa 7

Muzeum Štěpána Trochty
ve Francově Lhotě 12

Pozvánka na pietní akci 12

Církevní stavby v diecézi

S Radkem Rejškem
za varhanami litoměřické diecéze 13

Zprávy z diecéze

Krátké zprávy z diecéze 14

Napsali jste

Přístěvky čtenářů 16

Michaela Dostálová:
Dokské literátské bratrstvo 16

Charita

Nový začátek v Domově sv. Máří
Magdalény v Jiřetíně pod Jedlovou 18

Pozvánky

Pozvánky 17

Pozvánky, knižní nabídka 20

Studio Štěpán Radia Proglas:
představujeme Vlastu Klekerovou 22

Fotogalerie

Štěpán Trochta,
z archivu Biskupství litoměřického 23

**Fotografie
na titulní straně
časopisu:**
archiv Biskupství
litoměřického

*Fotografie bez
uvedení autora
Jana Michálková
a Miroslav Zelenka*

*Pohřeb kardinála Trochty 16. dubna 1974.
S kadidelnicí apoštolský administrátor pražské
arcidiecéze biskup Mons. František Tomášek, na
snímku vlevo od něj litoměřický generální vikář
dr. Tomáš Holoubek a Trochtův sekretář
Mons. Jaromír Korejs. Za biskupem Tomáškem
stojí ještě jako jáhen Josef Souček.*

ZDISLAVA

časopis litoměřické diecéze
duben 2014 • 19. ročník • 3. číslo • 20 Kč

Milí čtenáři,

dubnové číslo diecézního časopisu Zdislava, které právě držíte v ruce, je číslem netradičním. Z velké části jsme ho totiž věnovali památce na sedmnáctého sídelního biskupa litoměřického, prvního (a zatím jediného) z litoměřických biskupů, který byl jmenován kardinálem, a významného českého salesiána ThDr. Štěpána Trochty. Šestého dubna to bude čtyřicet let, kdy zemřel.

Osobnost Štěpána Trochty vám chceme připomenout prostřednictvím lidí, kteří ho osobně poznali – tehdejších bohoslovců, kněží, kteří působili v „jeho“ diecézi, i spolubratrů salesiánů. Optikou současného dějepisce Trochtův život vypráví historik Jaroslav Šebek.

Naše příprava začala už v loňském roce, kdy jsme spolu se salesiánem P. Benno Benešem navštívili rodiště Štěpána Trochty, Francovu Lhotu, abychom se tu setkali s Ing. Jaroslavem Novosadem, který se pro nás stal významným zdrojem informací. Především díky jeho aktivitám je jméno Štěpán Trochta v této obci stále živé. Hovořili jsme s mnoha místními lidmi. Ke svému nejslavnějšímu rodákovi se hrdě hlásí.

V litoměřické diecézi jsme s otázkou, kdo byl Štěpán Trochta, oslovili zhruba stovku lidí. Výběr z těchto odpovědí vám rovněž předkládáme.

Děkujeme všem, kteří nám pomohli, zejména zmíněným obyvatelům Francovy Lhoty, mezi nimiž jsme se cítili příjemně.

*Jana Michálková, redaktorka časopisu,
Mgr. Martin Barus, archivář Biskupství litoměřického*

Moje první osobní setkání s biskupem Štěpánem Trochtou proběhlo v roce 1962, kdy mě tajně světil na kněze. Bylo to v noci, v jednom pražském bytě. Stalo se to krátce poté, co byl propuštěn z vězení na amnestii. Už v té době to byl nemocný člověk – měl za sebou německý koncentrák a komunistické vězení – proto pro něj svěcení nových kněží znamenalo velké riziko. Tím, že se k tomu propůjčil a riskoval, mě nesmírně oslovil. Na úvod mi řekl, že mi plně důvěřuje a že je potřeba zachovat celou věc v tajnosti. Slíbil jsem mu, že naši domluvu dodržím, a také jsem ji dodržel.

Další kontakt jsem s ním navázal v době, kdy jsem přijal místo správce depozitáře při stěhování kostela Nanebevzetí Panny Marie v Mostě. Štěpánovi velmi záleželo na tom, aby byl tento kostel zachráněn. Řekl mi to při našem osobním setkání. Měl eminentní zájem na tom, aby se tato akce povedla. Zasadil se o to, aby byl kostel prohlášen za památku UNESCO první třídy. Ten totiž představoval součást historie nejen místních obyvatel. Zvláště Němci o to stáli, ti tam jezdili. O průběhu prací jsem ho pravidelně informoval. Tím jsme se dostali do častějšího pracovního kontaktu.

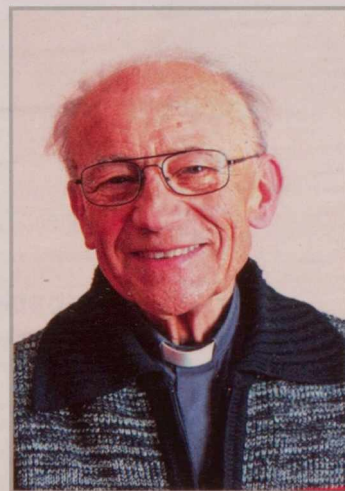
Svoje poslání bral velice vážně – když nastoupil jako chlapec do Itálie, aby se stal salesiánem, usilovně pracoval, usilovně studoval, získal i doktorát, protože věděl, že až se vrátí do Čech, bude především sloužit a pracovat na tom, aby se dílo salesiánů rozvíjelo. Byl pravou rukou patera Stuchlého, prvního provinciála českého salesiánského hnutí, prvního ředitele salesiánské komunity ve Fryštáku.

Cokoli Trochta dělal, dělal s rozvážností, ale i s humorem. Nejenom svou aktivitou, ale i utrpením, které prožil, je pro nás příkladem. To je poklad, ze kterého se dá dál čerpat.

Myslím si, že jeho role neskončila, že teprve v budoucnosti bude oceněna jeho velikost. Osobně to tak vidím.

Jsem přesvědčen, že jednou přijde doba, kdy bude uznáván jako světec.

P. František Pospíšil SDB, Teplice

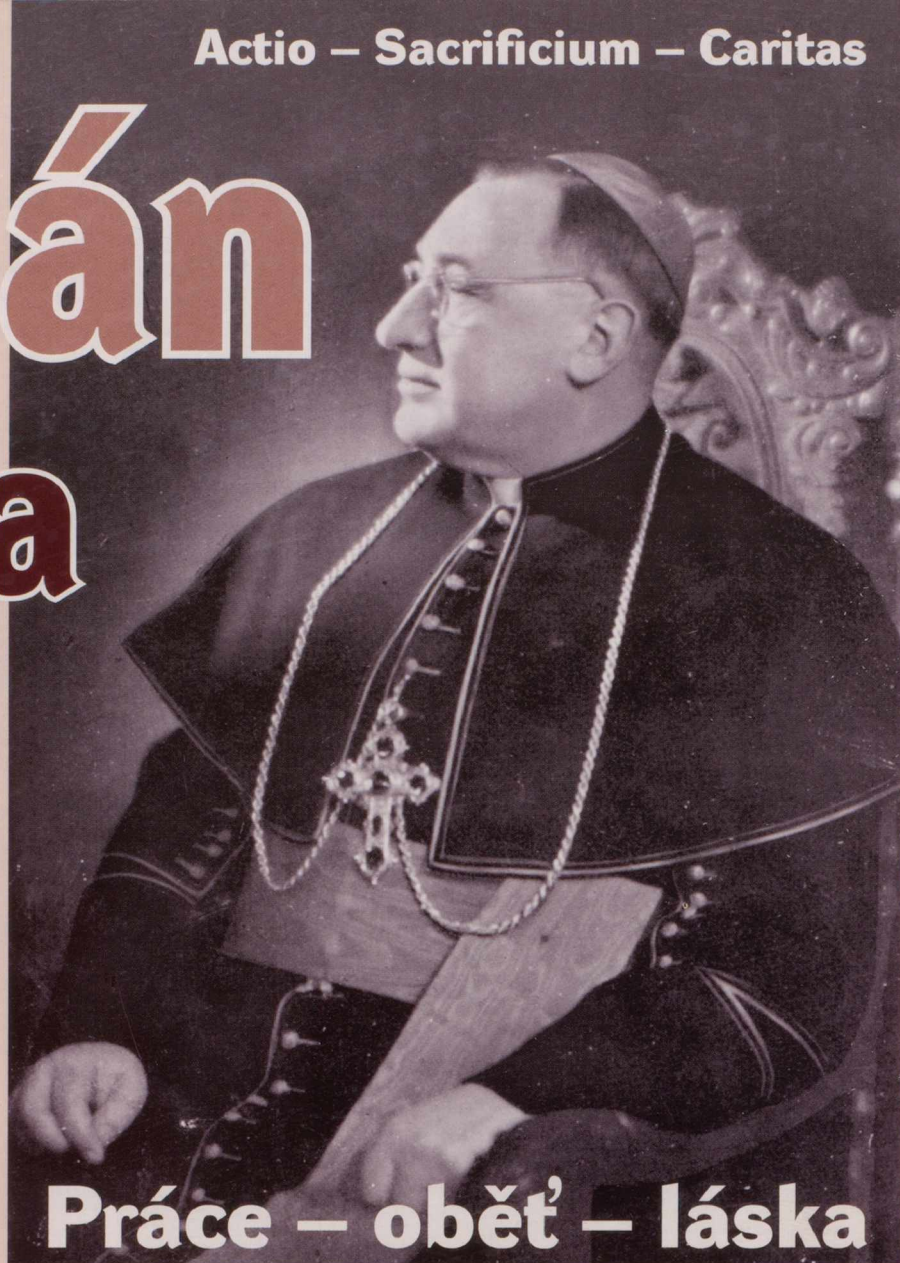

Štěpán Trochta

Kardinál Trochta byl rodákem z Valašska, kde se narodil 26. března 1905 ve Francově Lhotě. Otec mu zemřel v sedmi letech a matce samotné zbyla starost o tři děti. Musela vykonávat ty nejtěžší práce na rodinném hospodářství, až z toho onemocněla také ona. Štěpán proto přerušil studia na kroměřížském gymnáziu a začal pracovat na malém kousku pole, které Trochtovi měli. Stále však toužil stát se knězem, a tak po zlepšení matčina zdravotního stavu dokončil středoškolská studia a posléze vyrazil na studijní pobyt k salesiánům do Itálie, kde složil také řeholní sliby. Poté, co absolvoval prvotní formaci, působil nějakou dobu ve Fryštáku u Holešova, jenž se stal prvním salesiánským centrem v českých zemích. V roce 1928 odejel znovu do Itálie, kde v Turíně dokončil po čtyřech letech teologické studium, získal doktorát a v červenci 1932 také kněžské svěcení. Intenzitou svého duchovního života i rychlostí a efektivností práce přispěl k velkému rozšíření salesiánského díla u nás. Stál u zrodu nových komunit – v Ostravě a především v Praze-Kobylisích, jež se z periferního místa stala postupem doby jednou z nejživějších pražských farností vůbec.

Vězněm nacismu

Úspěšné pastorační aktivity přerušila až druhá světová válka. Nedlouho po okupaci se ocitl v hledáčku nacistických bezpečnostních složek. Několikrát byl vyslýchán. Krátce po atentátu na Heydricha byl zatčen pražským gestapem. Důvodem byly kontakty a podpora odboje, když ilegální skupině předával informace z církevních kruhů. Nejprve byl vězněn v Terezíně v Malé pevnosti, pak ho čekala cesta do Mauthausenu, kde v důsledku ustavičného hladu, sadismu dozorců a nelidské

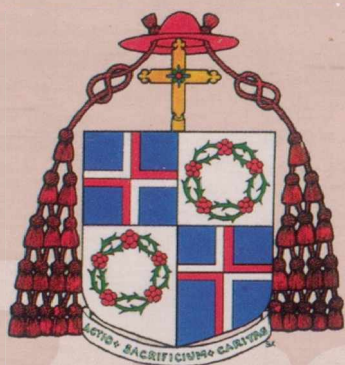
Práce – oběť – láska

práce v kamenolomu umíraly denně desítky vězňů. Blízko smrti se ocitl také vyčerpaný a nemocný Trochta. Dozorce ho jednou v létě 1943 pozoroval, jak doslova vleče těžkou káru, pak vytáhl pistolí a vystřelil po něm. Ten uklouzl a omdlel. Po chvíli se probрал, zachoval však duchapřítomnost a předstíral, že je mrtvý. V noci se mu podařilo z vozíku u krematoria uprchnout a ukryt se v ošetřovně, kde mu pomohl jugoslávský lékař. Drama však nemělo konce, protože za několik týdnů ho stejný dozorce napadl znovu a jen shodou okolností se mu znovu podařilo přežít. Do kamenolomu na těžkou práci se našťástí již nevrátil a nakonec byl převezen na podzim 1944 do Dachau, kde se dostal na kněžské oddělení. Tam se také setkal s Josefem Beranem. Oba dva se dočkali osvobození tábora Američany na konci dubna 1945.

Po skončení války se očekávalo, že se Trochta stane novým provinciálem salesiánů, ale papež Pius XII. ho navrhl jako biskupa do Litoměřic. K tomu je třeba připomenout, že vlastenecké a národní postoje českých církevních kruhů během nacistické okupace 1939–1945

přispěly bezpochyby ke změně vnímání českého katolicismu veřejným míněním. V úhrnu lze konstatovat, že po druhé světové válce získala římskokatolická církev značný společenský kredit. Výrazem toho je i jmenování nových biskupů do diecézí, kde se Vatikán přiklonil především k těm osobnostem, které se jasně profilyovaly jako církevní ikony protinacistické rezistence (vedle Trochty byl jmenován arcibiskupem i Beran).

Trochtův příchod na nové působiště se ovšem nesl od počátku ve znamení mnoha komplikací, přestože se mohl spolehnout zejména na pomoc svých spolubratrů. Církev poprvé zakoušela duchovní život v diaspoře, tedy v převážně sekularizovaném prostředí. A tato skutečnost se promítla do života diecéze i po únoru 1948 a logicky ji ovlivňuje až do současnosti. V době Trochtova příchodu do Litoměřic připadalo na 449 farností jen 107 českých a asi 100 německých kněží, jejichž pozice však byla velmi nejistá. Majetek farností byl navíc mnohdy rozebrán „národními správci“.

Proplouvání mezi Skyllou a Charybdou komunismu

Příchod komunistů k vládě v únoru 1948 znamená pro církev naprosto novou situaci, která se navíc neustále měnila. V této obtížné a nejednoznačné době se Trochta stal na jaře 1948 mluvčím delegace československých biskupů jednajících s představiteli komunistické moci. Později byl nespravedlivě kritizován za přílišnou smířlivost vůči představitelům státu a bývá někdy stavěn jako protipól rozhodného Berana. Kořeny rozdílných postojů těchto dvou představitelů církve spatřovali ti, kdo je znali, v jejich povahových vlastnostech. Také Trochta, stejně jako Beran, byl totiž přesvědčený o nevyhnutelnosti konfliktu a svým přístupem se jen snažil získat potřebný čas.

Pokyn k opatrnému vyjednávání kromě toho dostali Beran s Trochtou při společné návštěvě u papeže Pia XII. v prosinci 1948. Všeobecný názor vatikánských činitelů byl, že nový režim v Československu bude mít delší trvání, než se původně předpokládalo. Z toho důvodu pak doporučovali vysocí kuriální úředníci našim biskupům, aby se vyhýbali přímému střetu s režimem. Trochta si však přivezl z Říma především tajná zmocnění (tzv. mexické fakulty) mající připravit církev na práci v poloilegalitě a sám během následujících měsíců vybudoval ve své diecézi paralelní církevní strukturu.

V únoru 1949 byla po více než půlroční přestávce znovu obnovena jednání, v nichž měl Trochta velmi důležité slovo. Během nich mimo jiné prohlásil, že by bylo pro obě strany výhodnější spolupracovat, protože úkolem církve bylo sloužit „lidu po stránce náboženské“. K tomu že však potřebuje „nejzákladnější práva a svobody, bez nichž se činnost církve nemůže rozvíjet k prospěchu státu“. V podstatě lze říci, že Trochta se hlásil k takové taktice, která se realizovala v podobě vatikánské východní politiky za éry papežů Jana XXIII. a Pavla VI. Ta se pokoušela najít takový kompromis, který by byl pro církev ještě přijatelným. Přes různost postojů, jež můžeme ve stanoviscích jednotlivých biskupů rozklíčovat, však biskupský sbor jako celek nikdy nepřistoupil na požadavek uznat legitimitu púnorového režimu jako předpoklad dalších jednání. Katolická hierarchie například odmítala veřejně vyhlásit podporu jednotné kandidátce Národní fronty, loajalitu nové státní moci a povolit politickou činnost kněží. Na jednání biskupů ve Starém Smokovci 22. března 1949 však bylo objeveno odposlouchávací zařízení, což Trochta velmi ostře kritizoval a i v pozdějších rozhovorech obviňoval komunistické struktury ze záměrného maření rozhovorů.

A to byl konec všech vyjednávání. Vše směřovalo k přímé konfrontaci. Komunisté přistoupili k likvidačním metodám. Katolická církev měla být zbavena možností působit na veřejnost a obrazně řečeno, uzavřena pouze do kostelních zdí. Jedním z prvních kroků bylo oddělení episkopátu od kněží a věřících a vytvoření zárodků pro vznik národní církve, oddělené již zcela od Vatikánu. Součástí plánu byla i rozsáhlá propagandistická kampaň, využívající dřívější proticírkevní animozity ve společnosti, rozvinutá na návrh ministra Čepičky po poradě s funkcionáři Národní fronty v říjnu 1948.

V červnu 1949 Trochta velmi ostře vystoupil proti komunisty organizované rozvratnické Katolické akci. V katedrále přečetl známý pastýřský list „Hlas biskupů a ordinářů věřícím v hodině velké zkoušky“ a současně se zasloužil o jeho rozšíření v diecézi, takže s ním byli seznámeni věřící ve většině farností. Administrativní nařízení komunistických úřadů však následně omezila písemný styk mezi biskupy a kněžími a jejich prostřednictvím také s věřícími. Úplně se zastavilo vydávání veškerého periodického tisku, včetně cyklostylovaných diecézních oběžníků. V polovině června 1949 byli na základě platných zákonů z doby josefinismu dosazeni do konzistoří státní zmocněnci. Jejich nástup byl spojen s rozsáhlými personálními změnami, kdy byli do důležitých úředních míst na biskupstvích, včetně Litoměřic, dosazováni lidé naprosto loajální k nové moci. Na souhlas zmocněnců byla vázána i veškerá rozhodnutí těchto ryze církevních úřadů. Na činnost duchovních začali na krajské a okresní úrovni dohlížet církevní tajemníci. Politika izolace dolehla i na Trochtu, který byl nepřetržitě hlídán příslušníky StB a de facto odříznut od okolního světa.

V roce 1951 sice podepsal slib věrnosti republice (někdy se uvádí, že to bylo pod vlivem podávání drog), ale současně se nijak nepodařilo využít agenty, kteří se pohybovali v jeho okolí, k získání kompromitujícího materiálu proti Trochtovi. Existence tajných církevních struktur v diecézi však nakonec nezůstala komunistické bezpečnosti utajena. V říjnu 1952 předběžně souhlasil náměstek předsedy vlády Zdeněk Fierlinger se zatčením Trochty za velezrádnou činnost, k němuž však došlo až 16. ledna 1953. Jak vyplývá z hlášení, komunisté si totiž nebyli zcela jisti politickými důsledky takového rozhodnutí. Po roce a půl vyšetřování byl v procesu konaném ve dnech 22.–23. července 1954 odsouzen na 25 let odnětí svobody. Státní bezpečnost a po ní soudy totiž vydávaly tzv. „me-

xické fakulty“ za tajné instrukce Vatikánu, které údajně směřují k rozvrácení lidově demokratického zřízení. Největší část trestu strávil Trochta v Leopoldově a ve Valdicích a cestu ven mu otevřela až prezidentská amnestie z května 1960. Po návratu z vězení zažil zkušenost, kterou neměl žádný z jeho internovaných spolubratrů v biskupské službě. Poté, co byl amnestován, musel se totiž zapojit do výrobního procesu, aby se teprve tak stal v duchu komunistické optiky užitečným členem společnosti. Nejprve našel místo jako nádeník na stavbě, ale protože jeho přítomnost budila rozruch, musel odejít. Pracoval tedy jako zámečnický a údržbář. V obecném povědomí převládá názor, že období 60. let je už dobou, kdy již šrouby komunistické politiky nedrtily společnost tak tvrdě. Represivní složky komunistického režimu se však s výsledky amnestie neohodlaly smířit a organizovaly i tehdy celou řadu provokací. Jedna z nich byla vedena také proti Štěpánu Trochtovi, když na něj estébáci nasadili bývalou studentku JAMU, která dostala za úkol

biskupa v pokoji, vybaveném filmovou technikou, svěst (o podobnou provokaci se snažila StB například i v případě Josefa Berana během internace). Ke zlosti příslušníků však Trochta pokušení odolal. V únoru 1962 dostal srdeční záchvat a od listopadu tak musel ze zdravotních důvodů odejít do předčasněho důchodu. Nejprve žil v charitním domově v Táboře a za pár měsíců ho úřady přestěhovaly do Radvanova u Mladé Vožice. Trochta vzbuzoval podle sledovacích zpráv dojem, že se smířil s životem v ústraní. Nejpозoruhodnější kapitolou v této části životního příběhu je proto neutuchající aktivita, s jakou prováděl tajná svěcení kněží, aniž by se o tom bezpečnost dozvěděla (svěcení získalo téměř tři desítky duchovních).

doc. Mgr. Jaroslav ŠEBEK, Ph.D.

Historický ústav Akademie věd České republiky, vědecký pracovník oddělení dějin 20. století

Zaměření vědecké činnosti: politické a sociální dějiny první republiky; problematika vývoje uvnitř českých a německých politických stran v letech 1918-38; církevní dějiny 19. a 20. století

Pedagogická činnost: FF UK Praha

Členství ve vědeckých, vědecko-správních radách a komisích: tajemník české části Česko-rakouské komise historiků

(Zdroj: <http://www.hiu.cas.cz>)

Normalizace jako nová duchovní zkouška

V březnu 1968 ho vyzvali kněží a věřící diecéze, aby se znovu vrátil, ale jejího řízení se ujal až v pohnutých posrpnových dnech 1. září 1968. Organizoval například oslavy jubilea bl. Zdislavy a z jeho iniciativy se začaly rovněž ve větší míře organizovat poutní zájezdy do Jablonného. Nedostatek kněží chtěl mimo jiné řešit posílením role laických jáhnů. Všechny aktivity však podvazovala plíživá změna politické situace v důsledku dopadů okupace. Neopakovaly se sice brutální metody padesátých let, ale věřící, kněží i biskupové byli vystaveni novým zkouškám. Příchod nového vedení KSČ z milosti Kremlo znamenal další mravní devastaci národa, pramenící z nutnosti přizpůsobit se novým poměrům. S nimi mnozí vnitřně nesouhlasili, ale navenek se od nich vyžadovala loajalita a jejich podpora. Komunisté chtěli vytvořit po materiální stránce relativně fungující společnost, kde by lidé měli auta, byty, chaty, ale současně se moc nepletli do politiky – tedy pokud je o to strana sama nepožádá. Trochtu velice trápil morální stav společnosti, která se dostala do schizofrenie v tom, že něco jiného se znovu říkalo na veřejnosti a jinak se člověk choval doma, v rodině, v soukromí. Trochta si byl vědom falešnosti stranického vedení, ale současně byl přesvědčen, že jedině rozumnou diplomacií bude možné dosáhnout nějakých změn. V srpnu 1969

Všemohoucí Bože,

*nám všem, kdo jsme ohroženi
vědomím ukřivděnosti,
vědomím bezvýchodnosti
svého postavení,
vědomím marnosti svých obětí
a vědomím své bezmocnosti
proti zlu,
vlej hlubokou nadpřirozenou víru
ve Zmrtvýchvstání svého Syna,
které proměnilo potupnou popravu
v neslavnější vítězství
Tuto cyrilometodějskou víru
rozmožuj v nás
Bůh † Otec, † Syn a † Duch Svatý.*

Velikonoční přání Štěpána Trochty
(1974)

na -
příklad při návštěvě na ÚV KSČ marně upozornil na opětovně se zhoršující postavení katolické církve a protestoval vůči návratu neblaze proslulého Karla Hruzy na církevní odbor. Chtěl však současně předcházet konfliktům, proto například k prvnímu výročí srpnové okupace rozeslal diecézní oběžník, kde vyzýval duchovní, aby sloužili běžné mše a odmítli jakékoli demonstrace na církevní půdě, a dokonce doporučil, aby nezněly zvony. S Husákem chtěl také hovořit na téma situace v pohraničí, kde měla být vykonána dlouhodobá všestranně promyšlená práce, aby zdejší lidé „zapustili do této části naší země kořeny, aby v jejich myslích život tam přestal být provizoriem“. Pochopitelně, že k takové diskusi nikdy nedošlo.

Díky uvolnění pražského jara mohl Trochta s odstupem dvaceti let znovu jezdit do Říma. Po opětovném návratu do diecéze představoval natolik respektovanou osobnost, že reprezentoval jako oficiální zástupce katolickou církev z Československa na důležitých pokoncilních jednáních (od ledna 1969 také jako člen Sekretariátu pro nevěřící). Trochta byl tak například přítomen na podzim 1969 na mimořádné biskupské synodě, jež se zabývala praktikováním biskupské kolegiality. Během svých cest do Říma na konci 60. let se sešel i s vůdčí osobností vysídlených sudetoněmeckých katolíků Adolfem Kindermannem, aby spolu hovořili mj. o možnosti uspořádat vzájemné setkání českých a sudetoněmeckých věřících někde v Čechách. Tím měla být demonstrována společná ochota zapomenout na staré křivdy a začít zasypávat příkopy vzájemného neporozumění. Pro takové úvahy, či dokonce jejich konkrétní realizaci však na konci 60. let nebyla ještě dostatečně zralá doba.

Jen několik dní před úmrtím Josefa Berana, 28. dubna 1969, se stal v konzistoři kardinálem „in pectore“. Jeho jméno

zůstávalo v tajnosti po celé čtyři roky. Ke zveřejnění došlo ve chvíli, kdy jednání o obsazení diecézí dospěla k poměrně kontroverznímu závěru. Vláda se sice shodla s papežskými diplomaty na čtyřech jménech, výsledek však z pohledu věřících vyzněl hodně rozpačitě. Dva ze jmenovaných biskupů, Josef Vrana a Jozef Feranec, totiž měli velice úzké vazby na kolaborantské kněžské kruhy. Biskupská svěcení se odehrála během víkendových dnů 3. a 4. března 1973, přičemž mocenské struktury dbaly již s předstihem na to, aby účast věřících na slavnostních obřadech byla eliminována na minimum. Nepřilíši povedeného výsledku biskupských jmenování si byli vědomi i samotní vatikánští vyjednávači. Určitou náplastí pro zdejší církve mělo být zveřejnění informace o jmenování Trochty kardinálem, k níž došlo vzápětí po biskupských svěcení. Udělení kardinálského purpuru demonstrovalo ochotu Vatikánu k dobrým vztahům s Československem. Tento krok ovšem vzbudil na straně ideových protivníků obavy, že by mohl díky tomu významně posílit autoritu církve ve veřejném prostoru. Komunisté si byli vědomi, že Trochta může naprosto zastínit pozice státem dosazených kapitulních vikářů. Úřady mu začaly házet klacky pod nohy, nedovolovaly sloužit bohoslužby na veřejnosti. Jeho zdravotní stav se navíc zhoršoval. V prvních měsících roku 1974 prodělal vážnou oční operaci. Z nemocnice byl na konci března propuštěn s doporučením, aby dodržel přísný klid. Ten porušil 5. dubna krajský církevní tajemník z Ústí nad Labem Dlabal, který za kardinálem přišel podle jeho pozdějšího vyjádření pro stranické orgány řešit otázku, týkající se také činnosti Karla Otčenáška, tehdy opětovně faráře v Trmčicích. Podle svědků byl Dlabal opilý a kardinála hrubě urážel a vyhrožoval mu. Ten se pak zcela vyčerpán odebral do svého pokoje, kde ho sestra našla druhý den již umírajícího. Komunistické úřady dostaly strach, protože Trochtova smrt i okolnosti, které k ní vedly, vzbudily doma a zejména v zahraničí velký ohlas. Proto se snažily získat tlakem na generálního vikáře Holoubka oficiální alibi, že nedošlo k žádnému nevybíravému nátlaku. Na vlastním pohřbu platil přísný zákaz koncelebrace jakýmkoliv ze zahraničních hostů pohřbu, k nimž patřili i kardinálové Bengsch, König a především Karol Wojtyła z Krakova (pozdější papež Jan Pavel II.), který ho při rozloučení označil za mučedníka.

Trochtův životní úděl je natolik strhující a dramatický a s mnoha tragickými zástávkami, že by nás neměl přestat zajímat ani čtyřicet let po jeho smrti.

Jaroslav Šebek

ThDr. Štěpán Trochta v den své promoce na teologické fakultě turínské církevní univerzity (20. 6. 1932)

Zamyšlení, vzpomínky, anketa

Byla to absurdní doba. Do litoměřického semináře jsem vstoupil v roce 1966. První biskupy, které jsem ve svém životě uviděl, byli trnavský biskup Ambrož Lazík a František Tomášek, když až v litoměřickém semináři jsem přijal svátost biřmování (která před koncilní reformou nebyla v diecézích bez biskupa udělena) a pak tonsuru – přijetí do „duchovního stavu“. Vůbec jsem neznal jméno Troch-

„Vyřídím mu to,“ a zavěsil. Odcházel, smál se a utrousil: „Tak jsem to z kuchyně schytl za Korejse.“

Rád jsem poslouchal kázání pana kardinála, hodně mě oslovovala. Pravda, bývala dosti dlouhá a jako bohoslovci jsme uličnický sledovali, jak dlouhý bude závěr, který pan kardinál vždycky začínal slovy: „A na závěr...“ – zda deset či více minut.

Návrat biskupa Štěpána Trochty do litoměřické diecéze, r. 1968.

ta, nevěděl jsem, že Litoměřice mají svého řádného biskupa. Až v semináři jsem si od znalejších spolužáků doplňoval realitu: litoměřický biskup je salesián, někde po Praze opravuje jako instalatér záchody... Bohužel s lítostí musím říci, že byly také roztrušovány některé nelichotivé věci o panu biskupovi a působily ve mně nejistotu a rozpaky. Vše se rozplynulo po návratu pana biskupa do Litoměřic, když jsem ho viděl a slyšel na živo. Vzpomněl jsem si na to až po dvaceti letech, když se ukázalo, že i mezi bohoslovci byli spolupracovníci komunistických orgánů – mohli jít tehdy o cílenou dezinformaci či „dábelské“ našeptávání k naleptání důvěry a jednoty.

Pan kardinál měl úžasný smysl pro humor. Své vtípné glosy pronášel s vážnou tváří, stejně tak i odpovídal na pozdrav, když jsem ho někdy odpoledne potkal v civilu s „rádioukou“ na hlavě a růžencem v ruce na procházce – vážná tvář, ale člověk přímo cítil bystrostný úsměv, zkrátka člověk duchovní, vlídný a moudrý, ale i s velikou přirozenou autoritou. Jednou při přípravě na nějakou liturgickou akci jsem čekal na pana sekretáře v jeho kanceláři, když zazvonil telefon. Náhle se otevřely dveře ze sousední místnosti, vstoupil pan kardinál, telefon zvedl a hlasem imitujícím sekretáře řekl: „Tady sekretář.“ Nerozuměl jsem co, ale slyšel spršku slov a pan kardinál se stále více smál, až nakonec svým hlasem řekl:

Při rekviem za biskupa Skoupého v roce 1972 kázal v brněnské katedrále pan kardinál, z kazatelny. Po nějaké době – nevím, zda to bylo dohodnuté znamení – se po schodech kazatelny plížil P. Korejs, aby zataháním za rochetu dal panu kardinálovi znamení, že je třeba končit – závěr byl tehdy asi pětiminutový.

Po exerciciích před svěcením si pan kardinál zval kandidáty po jednom k rozhovoru. Tehdy byl pan biskup velmi vážný, celkem stručný, zásadní, jasné otázky, jasné odpovědi, až se mně zdálo, že není po zdravotní stránce ve své kůži. Musím ale říci, že jsem od něj pocítil velké povzbuzení, posilu a odhodlání.

V prosinci 1973 jsem přijal z rukou kardinála Trochty svátost kněžství: jeden den diakonát, druhý den, na slavnost Panny Marie, kněžství. Byli jsme tři, dva z litoměřické a já z brněnské diecéze – byl jsem v řadě posledním...

Zpráva o smrti pana kardinála byla šokem. Byl jsem na pohřbu, ale přiznám se, že jsem moc neregistroval okolí – po čtyřech měsících bylo všechno ještě příliš živé.

Teprve až dlouho po smrti pana kardinála jsem se dozvěděl, co všechno prožil za nacistické okupace. Neuvěřitelná životní zkušenost kardinála Trochty ukazuje Zdroj, jemuž se cele dal, který byl jeho jistotou, působil kouzlo jeho osobnosti,

z jehož kalicha pil a jemuž vydal svědecký celý svůj životem.

*P. Vojtěch Suchý SJ, spirituál,
Křesťanská základní škola Nativity*

Z kázání Mons. Štěpána Trochty v den jeho návratu do diecéze, 1. září 1968

Po mnoha strastiplných letech stojím znovu na půdě své diecéze, pod klenbou této památné katedrály. Rozhlížím se po známých tvářích – mnohé již nenalézám, mnohé vidím po prvé – já, který jsem vašim biskupem už 21 let. [...]

Nevracím se z vlastní vůle, puzen snad nějakou touhou po lidské slávě či hodnotě. Vždyť jaké touhy může ještě mít kdysi chudý pasáček z valašských hor po tolika trpkých životních zkouškách a tolika zklamáních? Z Boží vůle a z vůle Sv. otce Pavla VI. se vracím za svou nevěstou, církví litoměřickou, s níž jsem slavil již před léty své zasnuby a s níž jsem spoután nerozlučitelnými svazky věrnosti, oddanosti a lásky, kterým jsem se nikdy nezpronevěřil. [...]

Křesťanství je především hluboce lidské. Z vůle a příkladu samého Krista. Byl Bohem, a byl proto i nejdokonalejším člověkem. Ušlechtilost jeho nauky, života i mravních příkazů uznávají i všichni ti, kdo v jeho božství nevěří. Obohatit tedy dnešní vznikající společenský model Kristem, je pro křesťana příkaz svědomí. To říkám s plnou odpovědností před tváří Boží i před dějinami...

Nabízím vám svůj život i svou smrt. Ale pokud mne zde Boží milosrdenství ponechá, nabízím se vám beze zbytku.

Snad vám dnes mohu nabídnout některé nové hodnoty. Především svou otcovskou lásku, očištěnou, posvěcenou a protavenou dlouhým utrpením a přemýšlením. Dávám vám k dispozici své životní zkušenosti, čerpané z přerůzných situací a prožitků. Domnívám se, že vám přináším hlubší znalost člověka, odhalované kolikrát bezohledně až na dřev duše. Nahlédl jsem v propast lidské zloby i bídy, ale byl jsem svědkem i nejušlechtlejších lidských obětí. Víím, co dokáže lidské sobectví, a víím také, jakých zázraků je schopna ušlechtilost lidského srdce. Jak nadlidsky dovede být Člověk obětavý, trpělivý a věrný... [...]

*(Dle zkráceného vydání, otištěného
v Katolických novinách,
22. září a 29. září 1968, pod titulem:
I my jsme byli vždycky s Vámi.)*

Do Kněžského semináře v Litoměřicích jsem nastoupil ve svých 19 letech v roce 1972. Byl to ještě závěr pražského jara a počátek opětovného utužování komunistické totality formou takzvané normalizace.

Pro mne to byla nádherná doba, měl jsem po maturitě, cítil jsem se jako na začátku nádherné startovní čáry životního běhu a povolání.

Po roce 1968 se do svých diecézí z vězení a internací vraceli kněží a biskupové. Tak jsem se setkal při podávání přihlášky do semináře s brněnským biskupem Karlem Skoupým, čtyři dny po mé maturitě zemřel českobudějovický biskup Josef Hlouch, rodák nedaleko od mého rodiště. A v Litoměřicích jsme docela zblízka poznávali a setkávali se při různých příležitostech s panem kardinálem Štěpánem Trochtou. Měl jsem jednu velikou výhodu, že přímo do mého ročníku nastoupil spolužák ze Slovenska Jozef Piroh, který před nástupem do semináře byl osobním řidičem pana kardinála Trochty. On měl s panem kardinálem velmi nádherný, přátelský a vroucí až synovský vztah. V prvním ročníku studia jsme bydleli na Dómském náměstí 3, vedle katedrály. Jozef měl v biskupské zahradě postavený včelín, kde měl i svoji knihovnu, a zde jsme trávili mnoho volného času v době vycházek. Navíc měl z minulé doby klíče od biskupské rezidence, a tak jsme měli volný přístup k panu kardinálovi Trochtovi, což jsme samozřejmě nezneužívali, ale měli jsme příležitost setkat se s ním častěji než jen při bohoslužbách nebo při různých setkáních v semináři. Pana kardinála jsem poznal jako velmi zralého, moudrého člověka, který prošel obrovským utrpením nacistického koncentráku a komunistických vězení. On sám ale nikdy na tyto věci před námi nevzpomínal. Pravidelně jsme v květnových dnech při výročí skončení druhé světové války chodili za doprovodu pana kardinála Štěpána a děkana teologické fakulty profesora Merella do Malé pevnosti v Terezíně, kde byli oba vězněni. Tam nám jako přímí účastníci s určitým nadhledem a také humorem svědčili o tom, co s mnoha dalšími prožili.

Setkání se Svatým otcem Pavlem VI.

O Velikonocích v roce 1974 pan kardinál Trochta zemřel, opět jak to vím z přímého vyprávění nejbližších svědků,

v důsledku hrubého nátlaku tehdejšího církevního tajemníka.

O jeho mimořádném pohřbu jistě mohou svědčit mnozí. Byla to veliká slavnost, ale nevybíravým způsobem komplikovaná tehdejšími státními úřady, které se tohoto pohřbu obrovsky bály. A měly proč. Mezi třemi přítomnými kardinály byl také pozdější papež bl. Jan Pavel II.

V důsledku mých už dříve vysvětlených vztahů mi po pohřbu řeholní sestra, která pečovala o pana kardinála, z jeho pozůstalosti darovala jako vzácnou „relikvii“ albu pana kardinála. Když jsem se po třiceti letech stal – pro mne dosud neuvěřitelně – nástupcem kardinála Trochty na litoměřickém stolci, jako 19. litoměřický biskup, říkával jsem v humoru: „Když jsem tehdy dostal po panu kardinálovi albu, netušil jsem ani zdaleka, že jednou po něm zdědím celou krásnou litoměřickou diecézi!“

Chtěl bych Bohu poděkovat za tohoto mimořádného svědka víry a svým způsobem statečného mučedníka na litoměřickém biskupském stolci. A když si teď připomínáme 40. výročí jeho smrti, chci vyslovit přání, aby byl nejen šťastný z patření na Boží tvář v nebi, ale také aby k povzbuzení mnohých byl postaven Církvi na oltář. Za to se vroucně a vytrvale modlím.

Mons. Pavel Posád,
světící biskup českobudějovický

S panem biskupem Trochtou jsme se setkali v životě vícekrát, ale nejsilnější vzpomínku na něho mám tu, že mě tajně světil v roce 1961. Bylo to v soukromém bytě na Smíchově u nějakých důchodců, kterým znárodnili živnost, ve skladu bez oken.

měl odsezených let sedm. Čelil tomu, že pokud udělá něco jako biskup, půjde to dosedět. Vidím v tom velké Trochtovo hrdinství – byl přes půl roku svobodný, přes půl roku se pohyboval, přitom měl na sobě nasazené kupy špiclů, kteří ho měli sledovat. Byl pořád v nějakých stresech.

Svěcení mi s ním sjednal pater Kubín, se kterým jsem celá léta dělal v Metrostavu na vodních stavbách – všichni jsme byli v pracovním poměru, nikdy jsme nebyli na farách, neměl jsem nikdy žádný souhlas k nějaké činnosti. První termín mi nevyšel. Já jsem měl být vysvěcený první, druhý měl být Vik; toho si pak vzal tam k sobě za sekretáře, to byl schopný člověk. Vikovi první termín vyšel, vysvěcený byl ještě v prosinci roku 1960, já byl vysvěcen 7. ledna 1961.

Pan biskup neměl žádná paramenta, na sobě měl obyčejné manšestráky, nosil takovou čepici-plácačku, a já jsem taky byl oblečen obyčejně – jenom jsem musel mít připravené texty. Mešní víno, hostie, to už tam měl připravené, když si jindy celebroid. Tehdy se ještě dávalo podjáhenství, jáhenství, kněžství, a on poctivě všechny ty modlitby, co tam byly, všechno jsme se to odmodlili, takže celé to trojí svěcení naráz trvalo dosti dlouho. Ale nikdo nás nerušil.

A tak mě vysvětil. Říká: „Podívej se, nebyla to žádná paráda, nebyla tu žádná výzdoba, nic, žádní svědkové, kdyby to někdy chtěl někdo zpochybňovat, nedej se ničím zneklidnit. Bylo to všechno v pořádku. Od této chvíle jsi knězem.“

Samozřejmě jsem odešel šťastný. Vracel jsem se na přehradu – já jsem několik roků betonoval přehradu, na Křímově a potom v Jirkově, byli jsme tam také pod dozorem – a on šel s nimi (lidmi, u kterých svěcení probíhalo) posedět po večeri.

Po nějakém čase světil další a další, říká se, že jich tajně vysvětil asi čtyřicet. Říkám, žádný svědek nebyl, nic. Jen to podstatné – vzkládání rukou, všechno se dělalo podle textů. Takové poctivé to všechno bylo. Taková krásná chvíle. Myslím, že je dobré vzpomenout, že on zase risknul svou svobodu, zase risknul i celý svůj život.

P. Jaroslav Kopecký SDB,
Sebranice u Litomyšle

Pan biskup Štěpán Trochta mně osobně silně připomínal papeže druhého vatikánského koncilu Jana XXIII. Trochu vnějším zjevem, ale především láskyplnou dobrotou srdce, pokornou skromností, vstřícností, otevřeností k druhým, otcovským srdcem.

Nás bohoslovce zval několikrát za rok k sobě a rozmlouval s námi. Dostávali jsme od něho menší kapesné, abychom si

mohli koupit náboženské knížky. Zprostředkovával nám řadu pastoračních materiálů od salesiána patera Studeného (křestní listy, biřmovací listy, potvrzení o uzavření sňatku atd.), které jsme pak užívali v pastoraci. Dostávali jsme také mnoho náboženských diapozitivů. Umožnil nám o prázdninách zájezd do kněžského semináře v Regensburgu, což byla velká zkušenost. Otevřel seminář pro zájezdy bohoslovců ze západních zemí, kteří nám přivezli teologickou literaturu, a získali jsme kontakty.

Štěpán Trochta v době, kdy se musel věnovat civilnímu zaměstnání.

Pan biskup nám nekreslil idealistický stav diecéze, ale upozorňoval nás na diecézi devastovanou po odchodu Němců a komunistické ateizaci. Říkával, že nemáme povýšeně chodit v klerice, kolárku, ale spíše v montérkách a starat se o opravy kostelů.

Protože jsem byl prefektem ročníku a přišel jsem s ním více do styku, všiml jsem si, že pro přípravu promluv si rád četl v pokoncilních knihách, např. Louise Evelyho. Ač se sám nemohl druhého vatikánského koncilu zúčastnit, jeho závěry se snažil naplňovat v praxi – probíhaly úpravy liturgického prostoru, seminaristé mohli chodit v civilních šatech a podobně.

Protože pan biskup věděl, že ovládám sklenářské řemeslo, chtěl mě hned po vysvěcení dát na samostatné místo. Já však toužil být alespoň rok kaplanem a on mi vyhověl a ustanovil mě za kaplana v Turnově. Na kněžské svěcení v katedrále v Litoměřicích rád vzpomínám. Biskup Trochta nás dovedl uklidnit a povzbudit. Bylo nás sedm, což bylo poměrně hodně. Prímici jsem měl v Teplicích, kde také byli salesiáni.

Mimořádnou vzpomínku mám z konce prvního roku mé kaplanské služby v Turnově. Pan biskup mě navštívil a řekl, že by mě potřeboval na samostatném místě v Jablonném. Souhlasil jsem a pan bis-

kup řekl, že až přijdu z dovolené, budu mít na stole dekret. Když jsem se z dovolené vrátil, byl jsem zklamán – ustanoven jsem byl pro farnost Přepeře. Navštívil jsem tamního faráře a zjistil, že on je tam rád a nechtěl by odejít. Rozhodl jsem se navštívit pana biskupa v Litoměřicích. Ten mi po delším rozhovoru důvěrně sdělil, že byl donucen ustanovení změnit na pokyn státních orgánů. Slíbil mi, že se mě pokusí dát jako kaplana do Mladé Boleslavi. Po dvou měsících, které jsem strávil výpomocí v duchovní službě u sestřiček v Jiřetíně pod Jedlovou, jsem dostal dekret do Mladé Boleslavi. Byl jsem panu biskupovi moc vděčný.

Zhruba rok nato zemřel. Zúčastnil jsem se pohřbu v katedrále i na hřbitově.

Jsem vděčný panu biskupovi mimo jiné i proto, že jsem získal salesiánského ducha pro práci s mládeží, což jsem praktikoval i v pastoraci.

R.D. Rudolf Prey, Postoloprty

Chtěla bych vám vyprávět krátkou historii o svém strýčkovi, kardinálu Štěpánu Trochtovi, kterou jsme společně měli možnost prožít.

Jednou v roce 1963 v létě jsme se za ním se sestrou vypravily do Radvanova, kde byl na jistou dobu „uklizen“ s ostatními biskupy a kněžími do ústraní v době totality. Jely jsme za ním stopem z Moravy s vyhlídkou, že budeme poblíž stanovat. Po příchodu, když jsme musely prokázat svou totožnost a za jakým účelem ho jdeme navštívit, nás odkázali na pozdější dobu, že je momentálně zaneprázdněn. Našly jsme si proto místo pro stanování na louce u lesa, byla tam i studánka. Po prvotní špatné zkušenosti jsme neměly dost odvahy jej další den opět navštívit. Když jsme se neobjevily, nechal si nás vyhledat sestřičkou Rozárkou a přikázal jí, že bez nás se nemá vracet. Ta chodila po okolí, až nás objevila a přivedla nás do společnosti p. biskupa Zely, p. biskupa Hloucha, op. Machálka a dalších, jejichž jména si již nepamatuji. Byly jsme s nimi pozvány na oběd. Potom nás strýček provedl po zahradě, kde pracoval na stavbě zahrádního altánku, a ukázal nám úrodu.

Jsou to jen malé střípky vzpomínek na chvílky, které jsme s ním mohly strávit, málokdy o samotě. Byl pro nás výjimečný, dobrotivý a láskyplný.

Marta a Anička, neteře Štěpána Trochty, tehdy 18 a 16leté

Strýček přes veškeré tragédie, kterými v životě prošel, oplýval krásným smyslem pro humor. Můj otec (v jisté době řidič kardinála) mi jednou vyprávěl, jak se spolu vraceli v noci z Jablonného v Podještědí. Otec řídil, strýček seděl vedle něj a vzadu s nimi cestoval ještě jeden pan farář. Bylo pozdě večer, venku již tma, cesta byla poklidná, všichni

v autě mlčeli. Najednou v prudké zatáčce nepříjemně zaskřípala kola od auta, pan farář vzadu se vylekal a vykřikl: „Lojzo, opatrně!“ Strýček na to reagoval slovy: „Tíše! Lojza spí!“

Adéla Trochtová, dcera synovce Štěpána Trochty

Postavou byl veliký, robustní a v jednání šarmantní, měl smysl pro humor. Byla to velká osobnost. Každá věta, kterou řekl, měla váhu. To se ví, když se potom vrátil, v tom utrpení, to jsme si ho teprve vážili. Osvědčil neobyčejně svou věrnost v těžkých podmínkách.

Byl jsem na jeho pohřbu v Litoměřicích. V té době jsem sloužil jako administrátor ve farnosti v České Kamenici u Děčína. Pamatuji se, jak mu bohoslovci zpívali pod vedením patera Olejníka. Z Vatikánu na pohřeb přijel jeden prelát, myslím. Chtěli jsme se k němu přiblížit, dávali jsme mu obrázky, aby nám je podepsal, ale estébáci nás od něho, od jeho auta odháněli. Na pohřbu bylo hodně lidí, v katedrále byl generální vikář Holoubek, který to nějak organizoval. Pohřeb byl velkolepý, to si vzpomínám.

anketa Kdo byl Štěpán Trochta?

Věra Štilipová, Bílina

Nevím. Říkáte, že to byl kardinál? Opravdu neznám. Ale znala jsem pana faráře

Hrbatého. Potom tu byl pan farář, který mě v roce 1968 oddával, pak mi křtil děti, a ten odcházel do Říma. Byl moc fajn. Byl sportovně založený a chodil mezi nás na volejbal. I když chodím tady u nás v Bílině do kostela často, jména už si nepamatuji.

Hana Pavlíčková, Teplice

Nějaký kněz. Moje matka o něm hodně mluvila, i do Litoměřic jezdila, když tam ještě byl. Byla z Litoměřicka. Ale co o něm říkala, to už si nepamatuji.

Jaroslava Buziová, Bílina

Neznám ho.

Petr Nedvěd, Teplice

Neřiká mi to vůbec nic.

Když pan kardinál zemřel, byla to pro nás velká rána. Jedna sestřička představená řekla: „Teď, když bychom ho tu potřebovali, odchází.“

P. Jan Rob SDB, Teplice

Pana biskupa Štěpána Trochtu jsem poprvé viděl v roce 1947 jako gymnazista-primán při nějaké slavnostní bohoslužbě

... řekli o kardinálu Trochtovi... řekli o kardo

anketa anketa anketa

v katedrále sv. Štěpána. Podruhé jsem se s ním setkal v roce 1968, kdy se do Litoměřic vrátil. Někdy v září nebo začátkem října toho roku mě pater Helikar poprosil, zda bych se nestal ošetřujícím lékařem pana biskupa, že je dost nemocný a potřebuje pravidelné lékařské kontroly, pravidelně předepisovat léky a podobně. Tehdy jsem se s ním setkal v biskupské rezidenci. Seznámili jsme se, pan biskup mi řekl celou svoji anamnézu a já jsem zařídil nějaká vyšetření. To ještě byl v celkem dobré kondici. V následujících letech se jeho zdravotní stav pozvolna zhoršoval.

anketa Kdo byl Štěpán Trochta?

Aleš Tvrđík, Teplice

Biskup. Ale nic podrobnějšího o něm nevím.

Romana Smolíková, Teplice

Vím, že jsem to jméno už někde slyšela, ale nedokážu si teď vybavit, v jaké souvislosti.

Kristián Šujan, Karlovarsko studující UJEP Ústí nad Labem

Nevím, nic mi to jméno neříká. Spisovatel?

Jakub Jelen, Ostrov nad Ohří studující UJEP Ústí nad Labem

Neznám, nikdy jsem o něm neslyšel.

Artur Berlov, Zákupy studující UJEP Ústí nad Labem

Nikdy jsem o něm neslyšel.

Jan Ulrych, Ústí nad Labem

Myslím, že to byl biskup, jestli se nepletu. Byl jedním z těch lidí pronásledovaných za komunistů. Byl to poměrně slavný člověk, z téhle církevní hierarchie. Já si občas do kostela zajdu, ale že bych chodil pravidelně, to ne. Jsem agnostik.

Emílie Kašparová, Ploskovice

Já přesně nevím, jestli to byl farář nebo kdo. (Biskup to byl, říká žena stojící vedle ní – její sestra). Biskup, ano. Bydlel tam nahoře na Dómském náměstí v Litoměřicích, je tam taková ulička a vpravo je nějaká fara.

Navštěvoval jsem ho přibližně jednou za čtvrt roku. Kardinál Trochta byl silná osobnost. Trýzně a starosti, které určitě měl, nedával na sobě znát. Bylo vidět, že snad byl častěji unavený, ale když jsem s ním mluvil, byl vždycky psychicky dobrý a orientovaný. Měl nemocné srdce, býval více dušný a podobně, ale pořád pracoval.

Když jsem ho navštívil naposledy, to bylo v březnu 1974, zmínil jen tak mimochodem: „Ještě jsem vám zapomněl říct, že od včera nějak divně vidím. Mám

přes jedno oko takovou jako oponu.“ Pro nás lékaře je syndrom opony před okem pokaždé varovným znamením, protože se jedná o příznak odchlípené sítnice. A tak mu říkám: „Počkejte, pane kardinále, to není legrace. Tak máte tu oponu, nebo ne?“ A on na to: „No mám, ale vidím na druhé oko, takže mě to moc netrápí.“ Zavolali jsme oční lékařku, paní dr. Šťovíčkovou, a ona to potvrdila. Obratem začala zjišťovat, na které klinice by mohli pana kardinála hospitalizovat. Jeho sekretáři mu ale mezitím vyjednali hospitalizaci u prof. Michala v Praze na Bulovce, kam následně odjel. Musel tam zůstat, ač nerad, protože lékaři trvali na tom, aby byl v úplném klidu. Ležel tam asi čtrnáct dní. Když přijel domů, volal mi, že mám přijít na Velký pátek do rezidence, že přijede prof. Michal, kterému by chtěl poděkovat. Jenže k tomu už nedošlo.

V sobotu 6. dubna jsem byl od rána na školení CO (civilní obrany). Z rezidence mi volali, že je pan kardinál v bezvědomí, že je to s ním špatné, ať rychle přijedu. Mě ale z té schůze neuvlnili. Odjel k němu tedy primář Henke. Pan kardinál byl v bezvědomí, ochrnutý, a tak ho nechal převést do nemocnice, na jednotku zvýšené péče. To byl takový menší pokojíček pro jednoho pacienta. Po návratu do nemocnice jsem našel pana kardinála již v hlubokém bezvědomí. Přestože jsme se snažili o jeho záchranu, kolem třetí hodiny odpoledne zemřel. Na monitoru jsme viděli, že se jeho srdce zastavilo.

Když zemřel, přijeli všichni jeho sekretáři, generální vikář dr. Holoubek, sestry přivezly šaty, do kterých jsme ho oblékli, a bylo třeba zařídít pohřeb.

Pan kardinál zemřel v sobotu před Květnou nedělí. Pohřeb, který by probíhal v zákonné lhůtě tří dnů, připadal na úterý Svatého týdne, což byl termín, ve kterém by sem pravděpodobně nikdo z okolních biskupů kvůli přípravám na Velikonoce nemohl přijet. Proto sekretáři spolu s generálním vikářem rozhodli, že bude pohřeb o týden odložen a bude se konat o velikonočním úterý (16. dubna). OHES (okresní hygienická stanice) odložení pohřbu schválil, tělo bylo mezitím uloženo u nás (v nemocnici v Litoměřicích) v chlazené márnici. Nebylo to nic výjimečného. Zařízení vyhovovalo hygienickým předpisům a takové případy odkladů bývaly běžné - např. když jsme nemohli sehnat příbuzné zemřelých...

Biskupovi sekretáři tedy vypracovali parte. Byla ho natisknuta halda. Možná tisícovka, nevím. A zdálo se, že je všechno v pořádku. Ale ještě ten den, kdy OHES odložení pohřbu schválil, vzal souhlas zpátky s tím, že pohřeb musí z hygienických důvodů proběhnout v zákonné lhůtě, tedy bez odkladu (tj. v úterý 9. dubna). To nám bylo divné, vždyť takové odklady se dělaly běžně... Ředitel OHESu prostě dostal příkaz, že to nesmí povolit, a svůj souhlas stáhl.

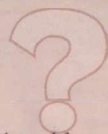

Štěpán Trochta mezi skauty.

A začal tanec – parte s datem 16. dubna už byla dána na poštu, sekretáři biskupa i generální vikář úplně zničení říkali: „Vždyť sem nikdo nepřijede, pohřeb je nepřipravený, počítali jsme s týdnem navíc, to bude strašná ostuda.“ A tak jsme se sešli a pater Knödl, spirituál kněžského semináře, vynikající člověk, říkal: „A co kdybychom to nějak zdrželi s tím tělem, nešlo by to?“ Přemýšleli jsme a napadlo nás, že kdybychom nechali tělo pana kardinála balzamovat, tím by ty důvody takzvaně hygienické odpadly a pohřeb by se mohl odložit.

Pater Knödl tedy odjel do Ústí nad Labem na patologii, kde byl primářem nějaký jeho známý, snad ze studií, a ten mu potvrdil, že je možné takto postupovat. Upozornil ho však na to, že v Ústí se balzamac neprovádějí, ať se obrátíme na Prahu. Tak se obrátili – nevím, jestli to byl pater Knödl nebo jiní sekretáři – na Ústav soudního lékařství v Praze, který tehdy vedl prof. Tesař. Ten jim řekl, že balzamaci jsou schopni provést, ať nechají tělo přivést do Prahy. Sehnali také ještě nějaké odborníky, nevím, nějaký sochař to byl, že při té balzacii udělá posmrtnou masku a odlitek ruky.

Mezitím jsme vymysleli, že by bylo vhodné, kdyby zahraniční rozhlas – Radio Vatikán, Svobodná Evropa, BBC, Hlas Ameriky a podobně – odvysílal zprávu, že v Litoměřicích zemřel kardinál Trochta, představitel zdejší katolické církve, a že se pohřeb bude konat 16. dubna. Říkali jsme si, že bychom tak obešli důvody, pro které byl pohřeb formálně nařízen na 9. dubna. Jenže bylo velice obtížné sdělit nějak tuto zprávu do ciziny, protože žádné spojení nebylo. A tak se pater Knödl, který uměl velice dobře německy, rozjel do Prahy a tam se mu podařilo „vniknout“ na rakouské vyslanectví. Jak to udělal, nevím, ale když přijel, řekl: „Podařilo se mi to, aniž jsem asi byl zpozorovaný.“ Tam se zachovali výborně. V Praze byl někdy v poledne, po obědě, a oni už večer – rakouský roz-

anketa Kdo byl Štěpán Trochta?

hlas, německý rozhlas a další – vysílali, že zemřel kardinál Trochta a že pohřeb bude po Velikonocích.

Řešili jsme problém, jak dostat tělo pana kardinála do Prahy. Sekretáři objednali pohřební službu, aby ho odvezla do Ústavu soudního lékařství do Prahy na Albertov. V Litoměřicích byl řidičem pohřební služby pan Čížek. Ráno přijel s pohřebním vozem do nemocnice a my jsme naložili rakev. Než jsme ji z márnice dopravili k vozu, už tam stálo auto státní bezpečnosti a sledovali nás. Mons. Korejs říká: „Počkejte, zkusíme to takhle – já svým autem vyjedu napřed a pojedu směrem ku Praze, ale pak někde odbočím z trasy. Oni pojedou za mnou a pan Čížek mezitím projede do Prahy.“ A opravdu to tak udělal. Kudy pan Čížek jel, nevím, ale do Prahy se dostal a balzamace provedena byla, čímž odpadly ty zmiňované formální důvody hygienické, takže státní úřady už s tím nemohly nic dělat. Znovu se tiskla parte a znovu se zoresílala, ale „svět už věděl“.

Ředitel OÚNZu (okresní ústav národního zdraví) mi tenkrát řekl, že i když jsem ošetřujícím lékařem pana biskupa Trochty, dostal instrukce, že pokud se pohřbu zúčastním, budu možná propuštěn. Rozloučení jsem s panem kardinálem udělal víceméně osobně, a tak jsem na pohřeb nešel. Moji rodiče ano.

Velice jsem si pana kardinála vážil – pro jeho statečnost, celkový rozhled a jeho zbožnost.

MUDr. Milan Zbořil, kardiolog, ošetřující lékař Štěpána Trochty

Přehled základní literatury k osobnosti Štěpána Trochty

Kardinál Trochta – mučedník: Tereziín, Mauthausen, Dachau. Vzpomínky kardinála Trochty z Malé tereziínské pevnosti zapsala Marie Báčová-Křížková, *Nové Město nad Metují* 1991.

Štěpán kardinál Trochta. Životopisná črta a výběr z proslovů a pastýřských listů, Řím 1984.

Petra GABRIELOVÁ, *Osobní doklady biskupa Štěpána Trochty*, Sborník Archivu bezpečnostních složek 7, 2009, s. 351–360.

Ivana HRACHOVÁ, *Internace biskupa Štěpána Trochty*, in: *České, slovenské a československé dějiny 20. století 4, Ústí nad Orlicí* 2009, s. 91–99.

Petr KOURA, *Protinacistická odbojová činnost Štěpána Trochty*, in: *Osobnost v církvi a police. Čeští a slovenští křesťané ve 20. století*, Brno 2006, s. 422–428.

Jaroslav NOVOSAD, *Štěpán Trochta. Svědek „T“*, Praha 2001.

Jaroslav NOVOSAD, *Štěpán Trochta. Všední den „T“*, Francova Lhota 2005.

Jiří PLACHÝ, *Biskup Trochta v hodině velké zkoušky, Securitas imperii 11*, 2005, s. 129–134.

Připravila Jana Michálková a Mgr. Martin Barus, archivář Biskupství litoměřického

Foto: archiv Biskupství litoměřického

Josef Sukup, Francova Lhota

Je to náš největší rodák. Kdysi mě biřmoval tady v našem kostelíku, to mi bylo asi 16 roků. Byl to litoměřický biskup. My si ho tu považujeme a jsme rádi, že naši vesnici zviditelnil.

Jaromír Zimek, Francova Lhota

To byl tady ten náš kardinál, v Litoměřicích. On potom umřel a tam je pochovaný. Jinak se tu předělává ten jeho rodný barák. Bydlel tam můj švagr. No, však to známe všeci.

Pavel Trochta, Francova Lhota

Zdejší významný rodák, narodil se tady, pohřbený je v Litoměřicích. Byl zavřítý v Dachau, za komunistů byl popotahovaný, vláčený. Mojeho taty je to strýc.

Drahomíra Trchalíková, Francova Lhota

Je to náš nejslavnější rodák, v současné době tu předěláváme jeho rodný domek na muzeum. Na výročí jeho úmrtí a narození, každých pět let, tu Valašská nadace pořádá Štěpánské dny, což bývá taková vzpomínka, kde vystupují děti a podobně. Na Štěpána Trochtu se tu vzpomíná třeba také při akci nazvané Od zrníčka ke chlebičku, kterou rovněž pořádá Valašská nadace. Děcka ve druhé třídě na jaře osejí obilím pole, které kdysi patřilo rodině Trochtově, v létě mají dožínky, a tak se učí, jak se dřív sekalo kosou, dělaly snopy a jak se vázalo, následuje polní mše svatá, potom se na staré klasické mlátiče obilí mlátí, vezou ho do starého mlýna, kde se semele na mouku. Pak jedou do Bílé Vody, kde se z části té mouky pečou hostie, které nakonec, když už děti postoupí do třetí třídy, dostávají v prvního svatého přijímání. Z části mouky se samozřejmě peče chleba. Je to velice pěkná tradice.

Dělám kroniku obce. Víme, že Štěpán Trochta prošel vězení a život měl opravdu těžký. Asi nejvíc pro to, aby vzpomínka na něj tady byla stále živá, udělal ing. Jaroslav Novosad.

Pan biskup Trochta mě tady u nás v kostele biřmoval, to jsem chodila do sedmé osmé třídy. Za bývalého pana faráře otce Antona Kasana jsme dokonce pořádali výlety do Litoměřic, s jedním zájezdem jsem tam také byla.

Josef Kliš, Francova Lhota

Štěpán Trochta byl kardinál, místní rodák, byl v litoměřické diecézi. Opravuje se tu jeho rodný domek, bude z něj muzeum. Pamatuji si, že sem přijel a světil zvony. Už to byl starší člověk. Více si ale pamatuji na jeho sestru, která tu žila. A pak jsem ho viděl ještě jednou, když sem přijel za rodinou. Ale to jsem byl dítě. Myslím, že tady o něm vědí všichni.

Lumír Kliš, Francova Lhota místostarosta

Je to náš nejvýznamnější rodák, kardinál. Nikdy jsem se s ním osobně nesetkal, trochu jsem znal jeho rodinu. Tady y snad každý, kdo byl Štěpán kardinál Trochta. Připravuje se tu Trochtovo muzeum, nyní je na domě nová střecha, nové fasády, vnitřek je téměř dokončený a bylo požádáno o dotaci, aby mohly být nedodělané části uvnitř domu dokončeny.

Radka Capilová, Francova Lhota

Štěpán Trochta je náš slavný rodák, který byl vysvěcen. Má tu velkou tradici. Spravujeme jeho rodný dům, připomeneme si ho i v rámci mše, kterou budeme 6. dubna slavit.

Monika Golasová, Horní Lideč

Neznám, protože já fakt nejspíš z Lhoty, takže vůbec nevím.

Zdenka Václavíková, Francova Lhota

No, kardinál. Já pocházím z Lidečka, nejspíš z Francovy Lhoty. Ale už tu chvíli bydlím.

Anna Malinová, Francova Lhota

Je to náš rodák, kardinál, působil v Litoměřicích, dlouho. Pamatuji si ho, ale matně, to jsem byla ještě malá. Bylo mi asi pět let. Přijel do Francovy Lhoty, kde sloužil mši. Viděla jsem ho u kostela, byla jsem tam s rodiči. A z fotek ho ještě znám, jak tu byl.

Eliška Chromčáková, Francova Lhota

Štěpán Trochta byl kardinál, rodák Francovy Lhoty, vážený občan, chytrý člověk. Za války byl v koncentráku, v pětáctýřicátém roce se vrátil domů a říká se, že v podstatě vstal z mrtvých. Pamatuji si ho osobně. Když ve Francově Lhotě světil zvony, se spolužačkou jsme mu recitovaly. To nám bylo asi deset let. Mám z té slávy ještě fotku, zrovna nedávno jsme se na ni dívali. Vnímala jsem ho jako váženého a důstojného pána.

Josef a Ludmila Koňářková, Francova Lhota

Pan biskup Trochta nás oba v říjnu roku 1969 biřmoval, to už jsme byli manželé. Biřmováno tu tenkrát bylo hodně lidí, bylo sedmáct řad za sebou. Potom tu také světil zvony.

On byl dobrácká povaha, byl lidský, prostě Valach. Navštěvoval školu ve Vsetíně, chodil pěšky, to je k nám 23 kilometrů náročným terénem. Jednou v zimě, když si chtěl odpočinout, málem umřel. Našel ho tam někdo, kdo vozil hnůj s kravama, a tak ho dovezl polozmrzlého dom. Ten člověk mu tenkrát zachránil život.

Velmi si pana kardinála Trochty vážíme. Zažil těžké věci a vydával svědectví. V obci ho připomíná velký dřevěný kříž, který byl postaven na jeho počest, autorem je místní řezbář. Jsme rádi, že tu bude muzeum a jeho osobnost se bude připomínat. Jsme hrdí na to, že jsme v obci takového člověka měli, že pocházel od sud, z chudého Valašska.

Josef Znělík, Francova Lhota kostelník

Štěpán Trochta, kardinál, rodák z Francovy Lhoty, náš velký občan. Osobně jsem se s ním setkal, když mě biřmoval, to mi bylo 24 roků. Byl to pravý Valach, to znamená chlapisko, upřímný. Já bych ho považoval za svěťce – za to, co vydržel jak za nacistů, tak za komunistů. Byl statečný. Jsem na něj velice pyšný.

...řekli o kardinálu Trochtovi...řekli o kardo

anketa Kdo byl Štěpán Trochta?

Vzpomeňme si na něho, ale pokračujme v jeho práci

Ve Francově Lhotě vzniká muzeum Štěpána Trochty. Pro místní je nejvýznamnějším rodákem obce a projevují patričnou hrdost, když o něm mluví. Cílem je slavnostně muzeum otevřít na jaře příštího roku při příležitosti 110. výročí Trochtova narození.

V současné době probíhá, za výrazné pomoci předního znalce Trochtova života Ing. Jaroslava Francovy, příprava expozice muzea, která bude zaměřena jak na osobnost kardinála Trochty, tak i na dějiny obce Francova Lhota. Historie vzniku muzea je natolik zajímavá, že vás s ní u příležitosti jeho otevření určitě seznámíme.

Rodný dům kard. Štěpána Trochty vlastní od roku 2006 farnost ve Francově Lhotě. Ta jej kupovala s tím, že v něm vznikne muzeum Štěpána Trochty. Zdejší lidé na ideu muzea slyšeli. Jejich srdce byla otevřená a dlaně štědré. Za dvě neděle se tehdy po chalupách nasbíralo čtyři sta tisíc korun!

Domek byl odkoupen. V roce 2007 mohly začít záchranné práce, a za pomoci obce i jeho rekonstrukce. Dnes má dům novou střechu, komín a venkovní omítky. Nákupy materiálu byly financovány především z darů farníků i anonymních dárců, z kostelního „zvonečku“ a sponzorských darů. Velkou úsporou byly práce, které na domě odpracovali mnozí dobrovolníci.

Záměrem farnosti je učinit z tohoto rodinného domu objekt pro veřejnost, v jehož části bude vybudováno malé muzeum, ale také zde bude prostor pro spolkové aktivity, jako je program „Od zrníčka ke chlebičku“ (tj. společný projekt Valašské nadace, farnosti a školy) či různé tvůrčí dílny.

Jedním z důležitých kroků bylo podání žádosti o dotaci do Místní akční skupiny Hornolidečska ve výši půl milionu korun,

a to na vybudování muzea a sociálního zázemí. „Tyto prostředky však pokryjí sotva třetinu celkových nákladů na rekonstrukci domu. Proto i nadále hledáme další nadační a dotační zdroje, avšak bez pomoci obyvatel obce a příznivců kardinála Trochty se dojistě neobejdeme. Můžete nám pomoci svým finančním darem, časem, prací a dovedností či modlitbou. Pokud byste se do projektu jakýmkoliv z uvedených způsobů rádi zapojili, ozvěte se panu faráři P. Janu Surowczykovi či starostce Kateřině Trochtové a společně určitě vymyslíme tu pravou formu pomoci,“ vyzvala obec.

A jaká je aktuální situace? „Dotaci jsme získali, do konce léta letošního roku předpokládáme dokončení stavebních prací na objektu a do zimy dokončení i celé expozice,“ říká starostka Francovy Lhoty Ing. Kateřina Trochtová. „Tato dotace ovšem veškeré náklady nepokryje, proto potřebujeme další finanční pomoc.“ Rodný dům Štěpána Trochty má být podle jejích slov živým objektem. „Ano, vzpomeňme si na něho, inspirujme se, ale pokračujme v jeho práci,“ zdůraznila.

www.francovalhota.cz

Pozvánka

Osobnost kardinála Štěpána Trochty bude v den jeho úmrtí 6. dubna vzpomínána na čtrnácti místech u nás i v zahraničí, která jsou spjata s jeho životem a působením. Symbolizují jeho pozemskou pouť, podobnou křížové cestě. Tato aktivita je dílem Valašské nadace, jež vznikla a sídlí ve Francově Lhotě, Trochtově rodišti, a svou činností navazuje na tradiční hodnoty, které během celého svého života ThDr. Štěpán Trochta uskutečňoval.

Francova Lhota, kostel sv. Štěpána (zde byl pokřtěn)

Bystřice pod Hostýnem, bazilika Nanebevzetí Panny Marie (sem chodil v dětství na pouť)

Vsetín, děkanátní kostel Nanebevzetí Panny Marie

Moravská Ostrava, kostel sv. Josefa (ten budoval společně s domovem pro mládež)

Turín, chrám Panny Marie Pomocnice (zde studoval a byl vysvěcen za kněze)

Praha-Kobylisy, kostel sv. Terezičky (budoval a řídil)

Brno-Zabovřesky, kostel Panny Marie - Pomocnice křesťanů

Fryšták, kostel sv. Mikuláše

(zde spoluzakládal české salesiánské dílo)

Pardubice, kostel sv. Václava (zajišťoval výstavbu)

Mauthausen, kostel sv. Mikuláše

(zde prožil dva roky v koncentračním táboře)

Olomouc, katedrála sv. Václava

(zde byl v den zveřejnění jmenování kardinálem)

Terezín, kostel Vzkříšení Páně

(trpěl v terezínském pevnosti)

Vatikán, bazilika sv. Petra

(je spojena s jeho kardinálskou hodností)

Litoměřice, katedrála sv. Štěpána

(zde sloužil i zemřel)

www.valasskanadace.cz

Studio Štěpán Radia Proglas

8. dubna, 22.00, 14. dubna, 9.30

vzpomíná Adéla Trochtová, praneteř kard. Trochty

Katolický týdeník č. 14

vzpomíná salesián P. Benno Beneš

TV Noe: Hrdinové víry

4. února

vzpomínali historik Jaroslav Šebek a salesián P. Petr Zelinka (archiv TV Noe: www.tvnoe.cz)

Biskupství litoměřické a Město Litoměřice si Vás dovolují pozvat na pietní akci pořádanou u příležitosti 40. výročí úmrtí Štěpána kardinála Trochty

Pietní vzpomínka na Štěpána kardinála Trochtu

17. sídelního biskupa litoměřického

- 10.00 hodin – mše svatá v katedrále sv. Štěpána, celebruje litoměřický biskup Mons. Jan Baxant
- 15.00 hodin – pietní vzpomínka u hrobu Štěpána kardinála Trochty na městském hřbitově za účasti biskupa Jana Baxanta a starosty města Ladislava Chlupáče

 BISKUPSTVÍ LITOMĚŘICKÉ

26. března 1905, Francova Lhota - 6. dubna 1974, Litoměřice
neděle 6. dubna 2014, Litoměřice

S Radkem Rejškem

Za památnými varhanami kostelů litoměřické diecéze

Středověký hrad Bezděz je svéráznou dominantou kraje Karla Hynka Máchy a jeho charakteristickou siluetu pozná každý, kdo se jen trochu zajímá o turistiku a českou historii. V podhradí vznikla nevelká obec stejného jména jako hrad, která díky tomu, že je východiskem cesty na vrchol, v létě ožívá neutuchajícím turistickým ruchem, ale v zimních měsících zde panuje ticho a klid a zasněžená šindelová baň věže kostela sv. Jiljí vyzařuje náladu pohlednic Josefa Lady.

Kostel sv. Jiljí v obci Bezděz je v pramenech připomínán nejčastěji v souvislosti s hradem, ale za dobu své existence byl mnohokrát přestavován a pozměňován. Milovníky a obdivovatele starých staveb nejspíš zaujme již zmíněná šindellem pokrytá baň věže, která dodává kostelíku poněkud starobylý vzhled. Jinak je kostel v současnosti navenek poněkud omšelý a zvětralé omítky již dosti naléhavě volají po opravě. Velmi zajímavý je interiér kostela, který působí dojmem, že se zde skutečně zastavil čas, a pokud při troše štěstí Bezděz navštívíte v době, kdy je kostel otevřený, rozhodně stojí za to pohlédnout dovnitř. Vnitřek kostela je pečlivě udržován manžely Hamplovými, díky nimž je zde čisto a útulno.

Na kůru kostela sv. Jiljí v Bezdězu se dochovaly nevelké varhany postavené kolem roku 1760 žitavským varhanářem Johannem Gottliebem Tamitiem. Tento pozoruhodný mistr jako jeden z mála saských varhanářů pronikl na naše území, kde postavil několik zajímavých nástrojů, z nichž do našich časů, bohužel, přežilo velmi málo. Jeho věhlasný předchůdce Johann Gottfried Silbermann hranice naší země nikdy nepřekročil, i když některé jeho nástroje jsou od našeho území doslova na dohled (Crosta, Nassau), ale Tamitius se dostal až hluboko do našeho vnitrozemí, přičemž varhany kostela sv. Jiljí v Bezdězu jsou patrně od německé hranice nejdále. Nejvýznamnějším a největším dochovaným Tamitiovým nástrojem na našem území jsou varhany na kůru děkanského kostela v České Kamenici. Ze saských varhanářů, kteří pronikli na naše území, jmenujme ještě T. a Ch. Dresselovy, kteří po sobě zanechali velmi zajímavé varhany na kůru farního kostela v Podbořanech. Vraťme se ale do Bezdězu.

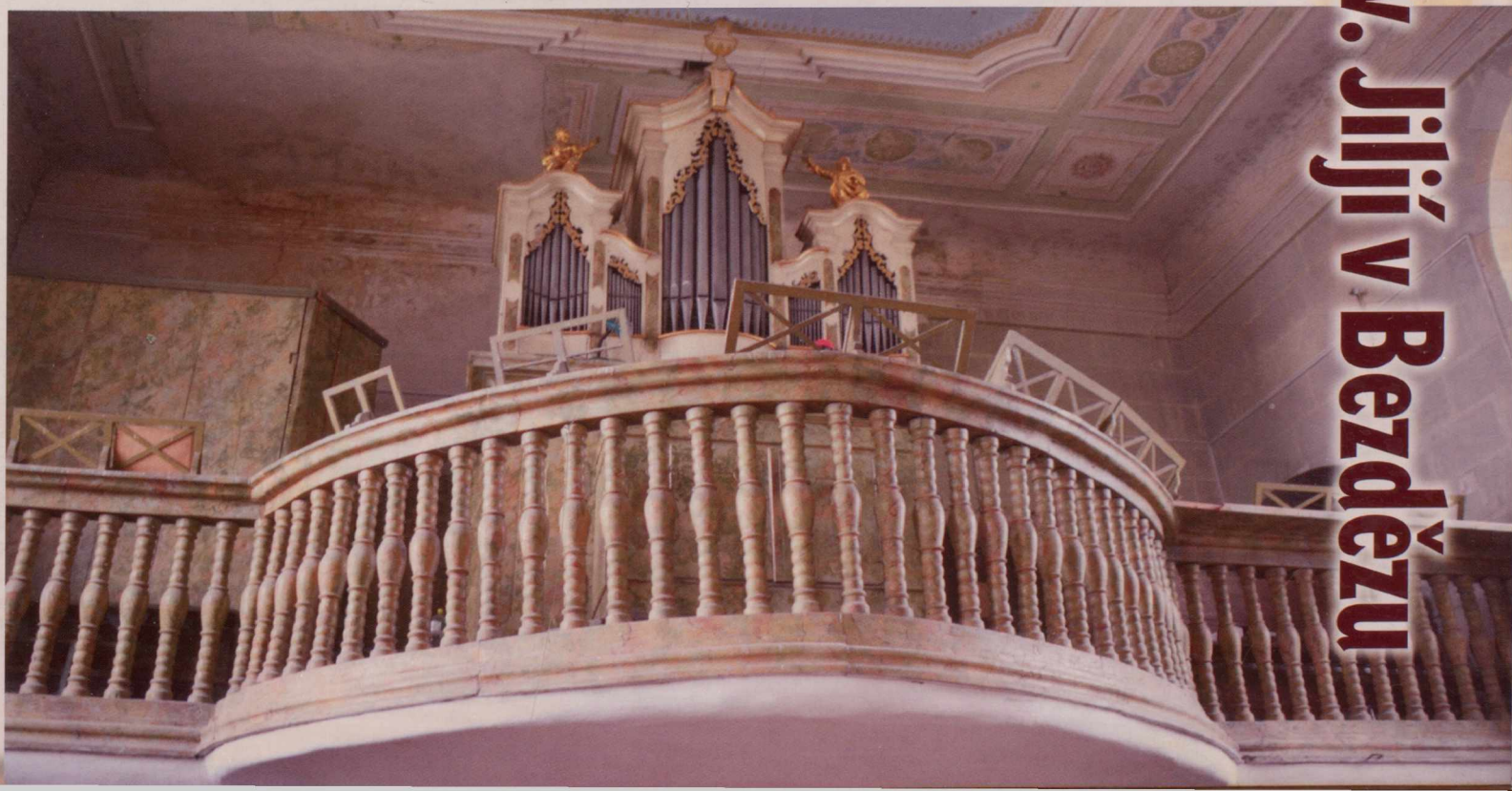
Varhany postavené na našem území saskými barokními varhanáři lze poznat prakticky na první pohled díky typickým jednoduchým skříním, které někteří organologové s jistou dávkou ohleduplnosti označují za „méně nápadité“, co se výtvarné stránky týče. Při pohledu na fotografii varhan kostela v Bezdězu jistě uznáme, že

tvorosloví píšťalových oken a věží se vymyká konvencím našich varhanářů té doby a některé prvky by méně znalý a zkušený organolog mohl označit snad i za pseudobarokní. Tento dojem umocňuje i v Sasku hojně uplatňovaný jednobarevný světlý nátěr skříně, což známe i u Silbermanna.

Varhany kostela sv. Jiljí v Bezdězu dnes sice nejsou ve stavu ideálním, ale zároveň s potěšením konstatujeme, že jej nelze označit ani za příliš špatný a už vůbec ne kritický. Přesto je však v rámci litoměřické diecéze považujeme za varhanářské památky zasluhující a vyžadující zvýšenou pozornost i díky tomu, že jejich úspěšné restaurování je zatím reálné. Snad v nejhorším stavu je v současné době u nás unikátní potah klávesnic z ebonového dřeva a perleťových destiček, které ve velkém odpadávají a mnoho z nich je již zřejmě nadobro ztraceno. Hra na takto zdevastovaných klávesnicích je utrpením a poranění prstů o ostré hrany je zde údajně běžnou záležitostí. Nástroj je též ložiskově napaden červotočem, a i některé části traktury již drží pohromadě jen silou dobré vůle, ale to vše je v současném stadiu řešitelné. A právě proto by jejich restaurování nemělo být odkládáno. Největším problémem jsou zde opět finanční prostředky (jak jinak).

Radek Rejšek,
diecézní organolog a kampanolog
Foto archiv autora

Varhany na kůru kostela sv. Jiljí v Bezdězu

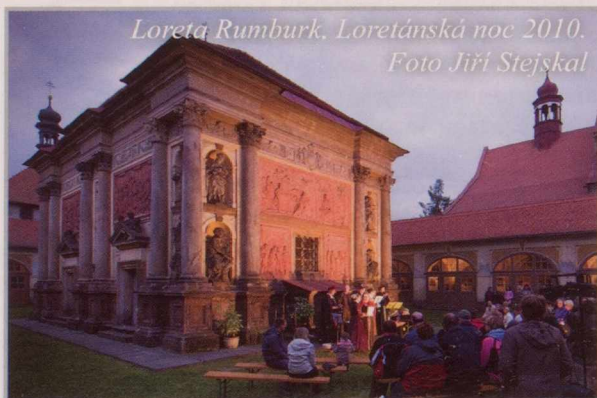

Krátké zprávy z diecéze

Loreta Rumburk je držitelem ocenění Zlatá múza severu 2013

Ocenění Zlatá múza severu pro rok 2013 získala Loreta Rumburk. Oblastní akademie pracovníků v kultuře na Šluknovsku udělila Zlatou múzu severu 2013 „tvůrcům kulturních aktivit památkového areálu Loreta Rumburk za stále zvyšování kulturní nabídky regionu“.

O hlavní cenu se ucházeli: Pivovar Kocour Varnsdorf – za atraktivní doprovodnou kulturní činnost, Loreta Rumburk – za stále zvyšování úrovně kulturní nabídky regionu, Infoweb Výběžek.eu – za popularizaci kulturních aktivit regionu, Jiřetínský advent – za pestrou nabídku programu lidových tradic, Lipovský dřevák – za originální rozšíření kulturní nabídky Šluknovska.

V barokní sakrální památce Loreta Rumburk byla v roce 2013 zřízena celoročně přístupná česko-německá expozice církevního umění Šluknovska. Rozsáhlý památkově chráněný areál z 18. století pořádá řadu výstav, koncertů a speciálních komentovaných prohlídek. V loretánské kapli se konají pravidelné bohoslužby. Loretu Rumburk loni navštívilo na osm tisíc šest set návštěvníků.

Vyhlášení a předání regionálního ocenění za nejpozoruhodnější počín v oblasti kultury se konalo po osmé. Ocenění bylo předáno 15. března 2014 v Chřibské.

Na udělení Zlaté múzy severu za pozoruhodné počiny ve prospěch kultury v regionu Šluknovska je od roku 2007 každoročně nominováno pět kulturních organizací, akcí nebo osobností. V roce 2012 byla udělena Zlatá múza severu dirigentu Miroslavu Lošťákovovi za padesátileté působení v čele Rumburského komorního orchestru.

V předešlých letech ocenění obdrželo také občanské sdružení Tadeáše Haenkeho v Chřibské za spolkovou činnost, Mezinárodní folklorní festival Tolštejského panství Krásná Lípa za popularizaci tradiční lidové kultury v regionu, Kruh přátel muzea Varnsdorf za osvětovou činnost a záchranu a obnovu malých sakrálních památek, Město Šluknov za rekonstrukci Šluknovského zámku, Rumburský komorní orchestr za činnost a Město Rumburk za rekonstrukci domu kultury.

Klára Mágrová, Rumburk

Breviář nově v iPhone

Denní modlitbu církve se stále více kněží i laiků modlí z displeje telefonu, který je pořád po ruce. Od 18. února je poprvé k dispozici aplikace Breviář pro iPhone a iPad v češtině a v off-line verzi. Pro přístup k modlitbám tedy není třeba připojení k internetu.

Aplikace, která je zdarma dostupná na App Store, nabízí na každý den kompletní sadu modliteb Breviáře – uvedení do první modlitby dne, modlitbu se čteními, ranní chvály, tři modlitby uprostřed dne, nešpory i kompletář. Také je možné si zvolit, které části ze společných textů má aplikace na daný den zobrazovat. Aplikace s breviářem je již dostupná také pro platformy Android a Windows Phone, nabídka je tedy nyní kompletní.

Nedávno byla pro iPhone a iPad zprovozněna také aplikace Liturgie.cz, která nabízí různé texty pro kněze „do terénu“ – například k žehnání či udělování svátostí.

www.bihk.cz

Svatořečení Jana XXIII. a Jana Pavla II.

Blahoslavení Jan XXIII. a Jan Pavel II. budou zapsáni do seznamu svatých v neděli 27. dubna 2014, o druhé neděli velikonoční, kterou Jan Pavel II. ustanovil nedělí Božího milosrdenství. Svatořečení dvou papežů bude historicky ojedinělé tím, že se ho pravděpodobně zúčastní dva žijící papežové – papež František i emeritní papež Benedikt XVI. O kanonizaci svých předchůdců rozhodl Svatý otec loni v červenci, když schválil druhý zázrak potřebný pro kanonizaci Jana Pavla II. V případě Jana XXIII. nařídil papež František kanonizaci i bez potvrzeného druhého zázraku.

(red)

Formační setkání bohoslovců s diecézním biskupem

Litoměřický biskup Mons. Jan Baxant, generální vikář litoměřické diecéze P. Stanislav Příbyl CSsR a biskupský vikář pro pastorační R.D. Martin Davídek se setkali s bohoslovci studujícími za litoměřickou diecézi. Setkání se konalo ve dnech 21. až 23. března 2014 v Mezinárodním centru duchovní obnovy v Hejnicích.

Účastnilo se ho všech pět našich bohoslovců – studenti Arcibiskupského semináře v Praze: Vít Machek (student 5. ročníku), Mgr. Štěpán Smolen (4. ročník), Mgr. Pavel Michalec (3. ročník) a Ing. Václav Novák (1. ročník) a Mgr. Lukáš Hrabánek (studující licenciát v německém Eichstättu).

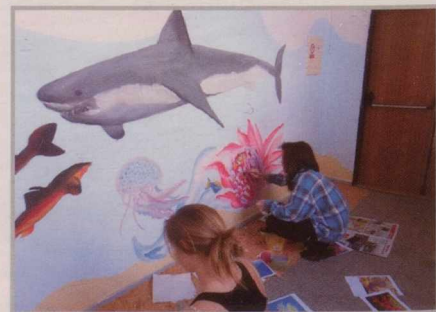
V neděli 23. března při mši svaté ve zdejší bazilice Navštívení Panny Marie udělil Mons. Jan Baxant bohoslovcům Štěpánu Smolenovi službu akolyty.

Setkání v Hejnicích se koná pravidelně každý rok a je příležitostí, kdy si bohoslovci mohou s představiteli naší diecéze pohovořit o studijních záležitostech, o tom, co prožívají v osobním životě a jak se jim daří formace ke kněžství. Další z tradičních setkání probíhají mj. během Svatého týdne nebo o Vánocích.

Jana Michálková

Biskupské gymnázium má moře

Členové Ekotýmu Biskupského gymnázia, Základní školy a Mateřské školy Bohosudov přišli s nápadem, jak zútlunít chodby gymnázia – postupně zde namalovat život na naší planetě. Zatím se začalo chodbou v přízemí, která se rázem proměnila v mořský svět.

Výzdoba má i naučný charakter, protože je zde vyobrazen vývoj života v moři od prvohor do současnosti. Práce na výzdobě byla sice náročná, ale pro všechny zúčastněné velmi zajímavá a zábavná. Své síly spojilo širo-

ké spektrum našich žáků – nadaných umělců, a to od 1. stupně ZŠ až po vyšší gymnázium. Naši umělci se pokusili propojit své estetické cítění a vědomosti s výtvarným talentem a za podpory Mgr. Mitúchové a Mgr. Pavlátové se jim povedl výsledek, který předčil veškerá očekávání.

Z „mořského světa“ byli nadšeni i žáci a učitelé školy, kteří nedočkavě okoukali třídní dílo svých spolužáků (akce probíhala v polovině února). Bylo velmi zajímavé pozorovat i to, s jakou bravurností a profesionalitou si mladí umělci počínají, ať to bylo při míchání odstínů barev nebo při používání různých technik malby, s cílem zachytit co nejvěrnější podobu díla.

Úžasné bylo i to, že si spolužáci během práce navzájem radili a pomáhali. I díky tomu se z nich stala sehraná parta, která se již těší na další výzvy – v prvním patře gymnázia si již naplánovali nakreslit život stepí a savan, ve druhém patře prales a v posledním patře vesmír. Přejeme jim, ať se dílo dále daří.

vedení školy

Záchrana bozkovských varhan pokračuje

Projekt na záchranu varhan kostela Navštívení Panny Marie v Bozkově odstartoval v prosinci roku 2012 vyhlášením veřejné sbírky. Díky dotaci

Libereckého kraje a prostředkům získaným bozkovskou farností mohla v následujícím roce začít první etapa záchranných prací tohoto nástroje pocházejícího z roku 1852 z dílny významného varhanáře Josefa Prediger a. Ta se nyní chýlí ke konci a byly během ní restaurátorem provedeny nejnáléhavější zásahy. Po celkovém rozebrání nástroje a provedení kompletního průzkumu, označení a zabezpečení jednotlivých částí již došlo na samotné ošetření varhan proti dřevokaznému hmyzu. Právě jeho řádění způsobilo značné škody především na dřevěných píšťalách, proto několik z nich muselo být nejen ošetřeno, ale také ihned restaurováno a chybějící či zcela se rozpadající části doplněny.

Kromě mnohých překvapení, která na odborníky čekala v souvislosti se samotným nástrojem, bylo nečekané objevení fragmentů nástěnných maleb, jež zůstávaly skryty za varhanami. Tyto malby budou před opětovnou instalací varhan pečlivě zdokumentovány.

Projekt záchrany bozkovských varhan můžete podpořit i Vy, a to poskytnutím daru na účet veřejné sbírky či adoptí jedné z téměř 1 300 píšťal. V současné době má své adoptivní majitele již 114 píšťal (5 oktáv a 51 píšťal), kteří takto na účet sbírky přispěli částkou 63 500 Kč. Dárci pocházejí nejen

z různých koutů České republiky, ale rovněž z Polska. Na účtu veřejné sbírky se sešlo již téměř 350 tisíc korun. Všem dárcům mnohokrát děkujeme!

Bližší informace o projektu na www.varhany-bozkov.eu

Varhany litoměřické diecéze včetně těch bozkovských je možné podpořit také zakoupením pexesa „Varhany litoměřické diecéze“. Cena pexesa je 50 Kč a v současné době ho můžete zakoupit na recepci biskupské kurie, ve věži katedrály sv. Štěpána a v Diecézním domě kardinála Trochty v Litoměřicích. K dostání bude rovněž u příležitosti setkání u varhan, která budou probíhat i letos v rámci projektu „Za varhanami litoměřické diecéze“. O těchto místech vás budeme na stránkách Zdislavy včas informovat.

Více informací na <http://dltm.cz/jak-nas-podporit>

Kristýna Solníčková, Litoměřice

I tyto píšťaly mohly být restaurovány díky vašim darům

Radek Rejšek: Pašije podle sv. Jana

Ústí nad Labem • 13. dubna 2014

Zveme vás na benefiční koncert, který se bude konat na záchranu ohrožených varhan v arciděkanství kostele Nanebevzetí Panny Marie v Ústí nad Labem o Květné neděli 13. dubna 2014 od 16 hodin.

Zazní Pašije podle sv. Jana, které pro svatohorskou baziliku zkomponoval roku 2009 Radek Rejšek – skladatel, carillonér, hudební režisér a redaktor, pedagog, jenž v současné době působí jako diecézní kampanolog a organolog Biskupství litoměřického. (*Do Zdislavy pro nás pravidelně připravuje seriál o varhanách a zvonech v litoměřické diecézi. V tomto čísle na straně 13.*)

Interpretem skladby je sbor sestavený mimořádně pro tuto příležitost. V osobě Ježíše uslyšíte P. Jiřího Smolka a jako Piláta P. Lukáše Bakajsu, farní vikáře zdejší farnosti. Další osoby a obsazení: evangelisté – Barbora Řeřichová, Petr Zeman a Václav Ron, Petr – Martin Vodňanský, vrátná – Lucie Žížková, Kaifáš – Alexander Malevič, Žid – Martin Vodňanský, jeden ze služebníků velerady – Luboš Kukačka, jeden z velekněžských sluhů – Miroslav Löbel, duet soprán, tenor – Barbora Řeřichová a Luboš Kukačka, duet basů – Alexander Malevič a Petr Zeman, sbor – Tereza Kašová, Pavlína Petrů, Lucie Žížková, Marie Gottfriedová, Miroslav Löbel, Jan Žížka, Alexander Malevič a Martin Vodňanský. Skladbu nastudoval a její provedení řídí zdejší regenschori Václav Urban.

Pašije podle sv. Jana v tomto provedení zde následně zazní i na Velký pátek, velkopáteční obřady začínají od 17 hodin.

Pro ty z vás, kteří by chtěli záchranu varhan v arciděkanství kostele Nanebevzetí Panny Marie v Ústí nad Labem finančně podpořit, uvádíme číslo účtu: 30015 – 881 859 359/0800. Bližší informace jsou uvedeny na webu farnosti <http://usti.farnost.cz>. Za vaše dary mnohokrát děkujeme!

Jana Michálková

Benefiční koncert

Jak jsem se učil být farářem

Pán ve své dobrotě si mě vyvolil k pastýřské službě, a to i když mě znal. Samozřejmě že tomu předcházelo mnoho těžkých i radostných chvil. V roce 1975 jsem „úspěšně“ složil všechny zkoušky a s absolutoriem o mém vysokoškolském studiu na Římskokatolické cyrilometodějské bohoslovecké fakultě v Praze se sídlem v Litoměřicích jsem pokorně požádal Jeho Eminenci Františka kardinála Tomáška o vysvěcení. Samozřejmě že pokorné prosbě předcházelo vlastní písemné vyznání víry a odřeknutí se všech modernistických bludů. Všechno bylo tak krásné. V Litoměřicích svěcení, v Liberci, v rodném kostele v Rochlicích primice, přátelé, hosté, gratulace, ale i hostina a dary.

Ne, nedělal jsem si naděje a velké iluze v době, ve které jsme žili. Věděl jsem velmi dobře, že strana a vláda bdí a dělá všechno možné, aby se církevní slavnosti uzavřely do prostorů chrámů, a to se vši tichostí. Nás, mladé kněze, bylo potřeba honem někam uklidit. Naštěstí to nebylo na Sibiř, ale někam k přísnému (loajálnímu) knězi, který by nás usměrnil v našem pastýřském a kněžském nadšení.

Měl jsem obrovské štěstí. Nebyl jsem dán pod žádnou kuratelu přísného pana děkana, ale na vesnici do Kostomlat nad Labem u Nymburka. Znal jsem vesnici i kostel ještě z mého pobytu v Nymburce. Tmavý a špinavý kostel zanešený starými krabicemi a nespočetné řady zahradních kovových židlí. I když lavic bylo dostatek, snad se počítalo, až bude lepší doba, tak věřící budou vděční za každou židli. Už jako nadšený mladík, který chtěl vstoupit na bohosloví, jsem si říkal: „Tady bych zrovna být nemusel.“ Pán Bůh ale na rozdíl ode mne věděl, že učit se být knězem-pastýřem je učení těžké. A být dobrým pastýřem je dokonce mučení.

Červenec utekl jako voda a pan kapitulní vikář Josef Hendrich mě ustanovil administrátorem od 1. srpna 1975 na zmíněném místě a ještě mi přidal neblahé Milovice. V Milovicích byla jedna z největších sovětských vojenských základen. Zocelen teologickým studiem a častými pochodňáky středněčeským pohořím, kde jsme vybíjeli svoji mladickou energii a o prázdninách jsme pomáhali kněžím malovat a uklízet kostely, nebyli jsme žádná „mejdla“.

Vyjel jsem tedy brzy ráno z Liberce do Kostomlat. Cesta vskutku závratná. Ať rychlíkem, nebo osobáčkem, vše jelo šnečím tempem. Ani kritika socialistických novin jejich tempo nezrychlila. Z Mladé Boleslavi to už bylo

radostnější. Před devátou jsem nastoupil v Nymburce do osobáku na Prahu. Jen dvě zastávky, ale sotva jsem usedl do prázdného oddělení, naproti přes uličku seděly dvě ženy. Daly hlavy dohromady a něco si šeptaly. Když se napřímily, jedna z nich s úsměvem mě oslovila: „Velebný pane, nepřišednete si k nám?“ Byl jsem překvapen, odkud mě znají? Ale ty dobře věděly, kam mám namířeno, také mi sdělily, že se na mě těší. Starý pán děkan chce odejít se svou sestrou do své domoviny-Milevska. Už je pro ně připraven baráček. A jejich sourozenci se na ně těší.

Ženy byly hovorné, družné a přátelské. Každá z nich mě zvala na oběd nebo večeři, zvláště až slečna s bratrem děkanem se definitivně odstěhují. A tak jsem vkročil do pastýřské služby jedna radost.

WV

(první ze vzpomínek jednoho z kněží litoměřické diecéze)

Napsali jste...

Dokské literátské bratrstvo

Literátská bratrstva byla zakládána v českých zemích již od středověku. A právě středověk, kde řečí vzdělanců byla latina, dal název i těmto sdružením. Členy literátských bratrstev byli z počátku tzv. litterati neboli lidé latinsky vzdělaní.

Literátská bratrstva původně vznikala proto, aby zpívala při bohoslužbách, doprovázela procesí a pohřby. Vzhledem k oblíbenosti bratrstev se postupně členy stávali i lidé, kteří se zpěvu neúčastnili, ale díky členství v bratrstvu se na ně vztahovala literátská privilegia mimo jiné i literátský, tedy honosný pohřeb, což velmi oslovovalo barokního člověka. A právě v této době bylo založeno literátské bratrstvo v Doksech.

Za zakládací listinu je považována listina Františka Josefa z Valdštejna z 13. července 1711. Z ní vyplývá, že poddaní a muzikanti z městečka Doks požádali majitele panství, aby potvrdil artikuly zpěváckému sboru, který působil při kostele svatého Bartoloměje. Listina stanovuje pravidla a povinnosti pro členy bratrstva. Jedná se nejen o povinnosti spojené s církevními záležitostmi, ale i o jakýsi soupis morálních hodnot, které měli literáti dodržovat.

V čele literátského bratrstva stál rektor, asesor, notář a regenschori. První dva jmenovaní řídili bratrstvo po strán-

ce organizační, přijímali nové členy a vedli bratrstvu účetnictví. Zároveň se starali o udržení pořádku mezi členy. Notář vyhotovoval písemnosti pro literáty a zajišťoval korespondenci s vrchností. Hudební část vedl regenschori.

Každý člen bratrstva měl povinnost účastnit se bohoslužby v neděli a ve svátek. Jak praví listina: „Ihned po zaznění zvonu se měli bratři dostavit v počtu alespoň čtyř na kůr a zde se aktivně podílet na mši svaté.“ V případě, že by se někdo nemohl dostavit, musel se nejprve omluvit rektorovi. Vedle mši se literáti účastnili procesí na Bezděz, do Kuřívod a Dubě, během kterých velebili Boha zpěvem, nebo hrou na nějaký hudební nástroj. Poslední povinností spojenou s duchovním prostředím byla účast na pohřbech, a to jak literátských, tak v pozdější době i neliterátských.

Pravidelné zkoušky všech literátů se nekonaly. Pouze mladší členové a ti z literátů, kteří si nebyli v nějaké skladbě jisti, se scházeli ve středu a v sobotu od deseti hodin dopoledne v místní škole, a to pouze v případě, že bylo potřeba něco secvíčit, nebo se připravit na koncert.

Nejen hudba naplňovala život literátů. Vedle duchovních povinností u nich najdeme i světské radosti. Tou nejdůležitější byla výroční hostina, tzv. Convivio. Konala se každý rok v neděli po svatém Janu Křtiteli. Pokud se bratři nebyli schopni sejít ve stanovený den, svolávali hostinu v nejbližším možném termínu. Scházeli se vždy u rektora, kterého si zvolili. Hostina byla skutečným hodokvasem, na který se pečlivě připravovali. Zároveň během ní volili na rok své představené.

Jak už bylo výše řečeno, literátské bratrstvo mělo jak členy, kteří se aktivně účastnili hudebních povinností, tak i tzv. spolubratry, kteří měli dodržovat veškerá nařízení vyplývající ze zakládací listiny, ale hudebně se neprojevovali. Po celou dobu existence bratrstva ale vždy převažovala skupina hudební. Vzhledem k nedostatku pramenů nelze přesně říci, kolik literátů se v průběhu let vystřídal. Počty spolubratrů se velmi lišily v návaznosti na obecné události. V 50. letech 18. století poškodil Doksy požár a následně trpěly průchodem armád. To se odrazilo i ve stavu bratrstva, které v této době téměř zaniklo. Situace se zlepšila až v 60. letech 18. století.

A kdo se vlastně mohl stát literátem? Musel to být hudebník a zbožný člověk. Předpokládalo se také, že nově příchozí bude dodržovat všechny artikuly. Pro vstup do bratrstva bylo potřeba

ba dodat půl vědra piva a deset žejdlíků vína, jak stanovuje zakládací listina. Nehudebníci dávali při vstupu do bratrstva půl sudu piva a dvanáct žejdlíků vína. Bratři měli zároveň platit pravidelné roční příspěvky. Z toho všeho vyplývá, že členové museli být nejen bezúhonní občané, ale zároveň i výše postavení, neboť ne každý si mohl dovolit takovéto výdaje.

Veškeré příspěvky byly ukládány do bratrské pokladny, kterou spravovalo vedení bratrstva. To zároveň dohlíželo na chod bratrstva a řešilo přestupky, kterých se někteří členové dopustili, nebo rozhodovalo spory mezi bratry. Dle zakládací listiny museli členové platit jakési „pokuty“ za pozdní příchody na mši. Sankce byly stupňovány podle toho, které části mše se sborista nezúčastnil. Zmeškal-li někdo Kyrii, měl zaplatit do bratrské pokladny šest krejcarů, za zmeškání Credo byla částka zvýšena na devět krejcarů. Nejen opozdílci plnili pokladnu. Další pokuty plynuly od členů, kteří se nezúčastnili mše nebo procesí. Takováto absence stála literáta 30 krejcarů. Pokud se někdo nedostatečně připravil na koncert nebo na mši a dopouštěl se hrubých chyb v přednesu, musel koupit svíčku za devět krejcarů. Literáti měli představovat elitu ve městě. Z toho důvodu se dbalo i na jejich morální hodnoty. Pokutu tak platil i ten, kdo se nechoval slušně k ostatním členům bratrstva. Pokud by někdo hrubě porušil pravidla, mohl být z bratrstva vyloučen.

Dalším zdrojem příjmů pro literáty bylo pěstování chmele a obchod s ním. Tuto aktivitu nalézáme v literátských účtech po celou dobu existence bratrstva.

Přestože bratrstvo působilo při kostele svatého Bartoloměje v Doksech, jeho členové byli i z okolních vesnic a městeček, např. Tuháně, Deštné, Zátyní, Obory, Nosadel, Hradčan a Bezdězu. Je tedy patrné, že působnost bratrstva byla širší a nezahrnovala pouze obyvatele Doks. V průběhu dvou set let své činnosti se v bratrstvu vystřídalo široké spektrum členů, od učitelů až po řemeslníky. Na přelomu 19. a 20. století ale bratrstvo muselo ustoupit nově vzniklým hudebním spolkům, které více korespondovaly s potřebami tehdejšího člověka. Roku 1911 tedy uspořádalo oslavy dvousetleté existence a následně ukončilo svoji činnost.

Michaela Dostálová

Autorka absolvovala obor Kulturní dějiny na Univerzitě Pardubice se zaměřením na regionální dějiny.

Tématu literátského bratrstva se věnovala v rámci své diplomové práce.

Pozvánky

Týden modliteb za mládež • 6. - 13. dubna 2014

Letošní Týden modliteb za mládež budeme v jednotlivých diecézích prožívat ve znamení oslav XXIX. světového dne mládeže. Motto, které Svätý otec vybral pro letošní rok, zní: „*Blahoslavení chudí v duchu, neboť jejich je nebeské království.*“ (Mt 5,3)

Navržené modlitby jsou sestaveny např. jako přímluvy ve mši svaté, ale je možné je využít i během bohoslužeb v jiných dnech či během osobní modlitby nebo modlitby v menších skupinách.

Text Týdne modliteb za mládež, který vydala Sekce pro mládež České biskupské konference, si můžete stáhnout z internetových stránek našeho diecézního centra pro mládež: www.dcm.cz

Adorace může posloužit nejen během týdne modliteb za mladé lidi, ale lze ji využít i při jiné vhodné příležitosti.

Modleme se společně za mladé lidi. Mladí, modlete se společně za sebe navzájem.

49. diecézní setkání mládeže

11. - 12. dubna 2014, Litoměřice

Diecézní centrum pro mládež zve mladé lidi z naší diecéze na další z pravidelných setkání, konat se bude v Litoměřicích ve dnech 11. a 12. dubna.

Program:

Pátek 11. dubna

- 18:00 mše svatá v kapli v Diecézním domě kardinála Trochty (Komenského 4)
- 19:00 večere v DDKT
- 20:00 muzikál Tarsan (sál Základní školy v ul. Boženy Němcové 2; možnost noclehu ve třídách ZŠ – s sebou karimatku a spacák)

Sobota 12. dubna (velký sál ZŠ Boženy Němcové 2)

- 9:00 kapela KaPři
- 9:30 slovo na den o. biskupa Jana Baxanta Poselství papeže Františka k 29. DSM hosté: P. Jaroslav Brož, sestry Matky Terezy a další...
- 13:00 oběd v DDKT
- 13:45-14:45 kající bohoslužba s adorací a možností svátosti smíření
- 15:30 pontifikální mše svatá v katedrále sv. Štěpána

Více informací na www.dcm.cz

Studentský Velehrad • 7. - 11. května 2014

„*LIMITY - Poznej. Přijmi. Překonej.*“

Několik stovek vysokoškoláků se sejde na Velehradě, aby diskutovalo o aktuálním tématu limitů. Přednášet budou i zahraniční hosté.

Limity jako aktuální téma pro každého mladého člověka – takový bude hlavní motiv XII. ročníku setkání vysokoškoláků s názvem Studentský Velehrad. Setkání na starobylém moravském poutním místě se pravidelně účastní více než pět set mladých lidí z celé České republiky a Slovenska.

Přednášet budou exorcista Elias Vella, psychiatr a pedagog Max Kašparů, švýcarský kazatel Andreas Boppert, bývalý poslanec a český velvyslanec ve Vatikánu Pavel Jajtner nebo kněz a molekulární biolog Marek Orko Vácha a řada dalších. Bohatý program nabídne také řadu sportovních, duchovních a společenských aktivit, workshopů a především také hudebních koncertů.

Přípravný tým v současné době pracuje na maximum, aby se letošní ročník vydařil tak jako všechny dosavadní. Akci organizuje Vysokoškolské katolické hnutí Česká republika, o. s., a na setkání také vystoupí a zástitu nad letošním ročníkem převzal olomoucký arcibiskup a metropolita moravský Mons. Jan Graubner.

Adam Homolka,

www.studentskyvelehrad.cz

11. - 12. dubna 2014

49. DSM

v Litoměřicích

Blahoslavení chudí v duchu, neboť jejich je nebeské království

PÁTEK 11. DUBNA

18.00 mše svatá v kapli
DDKT - Komenského 4
19.00 večere v DDKT
20.00 muzikál Tarsan v sále
ZŠ - Boženy Němcové 2
možnost noclehu ve třídách ZŠ
- s sebou karimatku a spacák

SOBOTA 12. DUBNA

velký sál ZŠ Boženy Němcové
9.00 kapela KaPři
9.30 slovo na den o. biskupa Jana Baxanta
Poselství papeže Františka k 29. DSM
hosté:
P. Jaroslav Brož a sestry Matky
Dana Bednářová a další...
13.00 oběd v DDKT
13.45-14.45 kající bohoslužba
s adorací a možností svátosti smíření
15.30 pontifikální mše svatá v katedrále sv. Štěpána

www.dcm.cz / dcm@dtm.cz

Tarsan

muzikál o Pavlovi z Tarsu

Spojené farnosti

pátek 11. dubna od 20.00

ZŠ Boženy Němcové

49. DIECÉZNÍ SETKÁNÍ MLÁDEŽE

11. - 12. dubna 2014 – Litoměřice

11. - 12. dubna 2014

49. DSM

v Litoměřicích

Blahoslavení chudí v duchu, neboť jejich je nebeské království

PÁTEK 11. DUBNA

18.00 mše svatá v kapli
DDKT - Komenského 4
19.00 večere v DDKT
20.00 muzikál Tarsan v sále
ZŠ - Boženy Němcové 2
možnost noclehu ve třídách ZŠ
- s sebou karimatku a spacák

SOBOTA 12. DUBNA

velký sál ZŠ Boženy Němcové
9.00 kapela KaPři
9.30 slovo na den o. biskupa Jana Baxanta
Poselství papeže Františka k 29. DSM
hosté:
P. Jaroslav Brož a sestry Matky
Dana Bednářová a další...
13.00 oběd v DDKT
13.45-14.45 kající bohoslužba
s adorací a možností svátosti smíření
15.30 pontifikální mše svatá v katedrále sv. Štěpána

www.dcm.cz / dcm@dtm.cz

Tarsan

muzikál o Pavlovi z Tarsu

Spojené farnosti

pátek 11. dubna od 20.00

ZŠ Boženy Němcové

V tomto čísle Zdislavy vám chceme představit Domov sv. Máří Magdalény v Jiřetíně pod Jedlovou. Toto zařízení provozuje Diecézní charita Litoměřice už jedenáct a půl roku. Pomoc zde nacházejí matky s dětmi či nastávající maminky z celé republiky, které se samy neumějí postarat o své děti. Pojďme se na práci jiřetínského domova podívat prostřednictvím příběhu jedné z žen, které se v životě dostaly do nesnáží a kterým tu podali pomocnou ruku.

V životě každého z nás může dojít k situaci, kdy si sami jednoduše nevíme rady. Pokud nám život komplikuje vlastní handicap a zároveň se potřebujeme postarat o své děti, může se hledání východiska stát velmi dlouhou a strastiplnou cestou. Mnohdy i víme, co máme udělat, ale nevíme jak, nebo se nám cíl zdá příliš vzdálený a cesta k němu plná překážek, které nezvládneme překonat. Vlastní nejistota v sociálním prostředí, nízká orientace v úředních postupech, chybějící povědomí o tom, na koho se obrátit či vlastní stud a strach otevřít svou situaci očím někoho jiného, jsou dalšími bariérami ve změně k lepšímu. Situace je o to složitější, pokud se ocitneme sami, bez rodiny či jiných blízkých osob, které by nám mohly pomoci.

Právě pro tyto náročné životní situace vznikla a stále vznikají pobytová zařízení poskytující sociální služby. Jedním z těchto zařízení je i Domov sv. Máří Magdalény v Jiřetíně pod Jedlovou, který Diecézní charita Litoměřice provozuje od 1. října 2002. Toto zařízení se věnuje handicapovaným matkám s dětmi či handicapovaným těhotným ženám z celé České republiky, které se bez pomoci neumí postarat o své děti. Cílem je, aby matky s dětmi zůstaly pohromadě. Za pomoci odborníků se naučí o své děti samostatně postarat. Vzhledem k individualitě osobnosti a zdravotnímu stavu každé takové

matky je čas nutný pro osvojení si potřebných dovedností různě dlouhý. Různá je tedy i délka pobytu jednotlivých rodin, stejně jako navazující spolupráce s uživatelkou Domova po jeho opuštění. Domov nabízí výchovnou činnost, zprostředkování služeb vzdělávacích institucí, asistenční službu (při jednání s úřady, návštěvě lékaře atd.), pomoc při vyřizování sociálních dávek, psychotherapii, pomoc při prosazování práv a zájmů. Probíhají zde kurzy vaření, šití, programy společných činností matek s dětmi a maminkami, hojně navštěvovaný je také sociální šatník.

Většina uživatelek Domova v Jiřetíně sama nezažila výchovu v rodině, velmi těžko tudíž hledají všechny aspekty matky jako životní role. To, co lidem, kteří v rodině vyrůstali, připadá zcela běžné, je pro tyto ženy mnohdy nové a často velmi obtížné. Úkolem pracovníků Domova sv. Máří Magdalény není jednotlivé části role matky přebírat či sekundovat, ale danou ženu těmito dovednostem naučit. Pracovníci pomáhají najít vlastní síly k řešení své situace a ke schopnosti vést samostatný život po opuštění zařízení.

„Příběh paní K. není zcela typický pro klientky Domova, neboť péči o syny a domácnost zvládala tato žena dobře, ale rozhodně není ojedinělý,“ vypráví vedoucí zařízení, paní Hana Venturová.

Příběh paní K.

Paní K. přijela do Domova sv. Máří Magdalény v Jiřetíně pod Jedlovou se svými dvěma osmiletými syny za doprovodu sociální pracovníce a policie z velmi problematického domácího prostředí. Otec rodiny ji i syny psychicky i fyzicky týral a umístění rodiny do péče pobytového zařízení

bylo vzhledem k situaci nevyhnutelné. Paní K. byla psychicky i fyzicky naprosto vyčerpaná, již dlouhou dobu ji sužovaly těžké deprese a péče o chlapce pro ni byla čím dál tím obtížnější. Vytrhnutí z každodenního strachu o sebe i děti a pomoc druhé osoby byly jako dar z nebes. Nástup do Domova byl novým začátkem pro všechny.

V první řadě bylo nutné poskytnout matce a jejím dětem psychiatrickou a psychotherapeutickou pomoc. Tu jim zajistili odborníci, kteří se zařízením dlouhodobě spolupracují a pravidelně do něj docházejí. „Není možné člověku v jakkoli těžké životní situaci nadiktovat, co musí a nesmí udělat. Jediná cesta k úspěchu je neustálé nenásilné nabízení podpory a pomoci. Odmítnutí nebo přijetí této podpory už je na každém. U někoho trvá období smíření se se situací déle, u někoho kratší dobu, ale důležité je najít sílu a odrazit se ode dna,“ říká paní Venturová.

Traumata dětí i matky byla velice silná a vyžadovala dlouhodobou péči. Vytvořit bezpečné prostředí a znovu nalézt pevnou půdu pod nohama a důvěru k lidem nebylo jednoduché, ale dobře nastavenou spoluprací veškerých pracovníků zařízení se klientce dařilo situaci celkem dobře zvládat.

S pomocí sociální pracovníce žena vyhledala a zařídila přestup chlapců do nové základní školy, chlapci začali navštěvovat i místní základní uměleckou školu a dodnes se věnují hře na hudební nástroje. Pracovnice zařízení pomáhaly klientce v přípravě na soud s otcem rodiny, při jednotlivých stáních byly klientce vždy po boku. Tato podpora byla jednou z nejdůležitějších. Dalším velkým úkolem bylo dluhové poradenství. V bývalém bydlišti vznikly velké dluhy za energie a telefonní paušál otce. Vzhledem ke svému špatnému psychickému stavu nebyla žena schopna tyto věci vyřídit bez pomoci druhé osoby. Pracovnice zařízení mají s podobnými problémy bohaté zkušenosti, a proto již přesně věděly, na koho se obrátit, jaké podklady je nutné pro vyřízení mít a jaké časové intervaly je potřeba dodržet. Tyto jindy velmi zdouhavé procesy byly tedy vyřešeny bez dalšího velkého zatížení psychického stavu paní K.

Další zlom nastal ve chvíli, kdy otec, trestně stíhaný na svobodě, rodinu vyhledal. „Bezpečí rodiny bylo na prvním místě,“ pokračuje ve vyprávění. Otec vyhrožoval únosem a dalším fyzickým násilím, pracovníci zařízení proto vyzvedávali chlapce ze školy a klientku všude doprovázeli.

Nejtěžší pro klientku však bylo odloučení od své starší, nemocné matky. Ta, po napadení otcem chlapců, byla dlouhodobě hospitalizována v nemocnici (v jiném městě). Možnost navštěvovat ji se tím zkomplikovala a smutek a špatný psychický stav matky i chlapců se prohloubil. Zaměstnanci zařízení zprostředkovávali návštěvy rodiny u jejich babičky a babičky zase u dcery a dětí. I díky těmto návštěvám se psychický stav chlapců i matky pomalu, ale jistě zlepšoval.

Poté, co se babička chlapců přestěhovala do domova pro seniory, rodina se vídala častěji, o svátcích byla pohromadě a blýskalo se na lepší časy. Maminka obou chlapců začala své děti opět více vnímat, znovu se radovala z jejich školních úspěchů, přestával ji sužovat neustálý strach o život a zdraví celé rodiny a opět začínala žít jako kdokoli jiný. S neustálou podporou odborníků z řad pracovníků Domova sv. Máří Magdalény se po čtyřech letech rozhodla svůj pobyt v zařízení ukončit.

Požádala tedy pracovnice zařízení o pomoc při vyhledávání nového bydlení. Začal další kolotoč: hledání vhodného bytu, shánění nábytku, nádobí, lůžkovin a dalších věcí každodenní potřeby. A povedlo se. Paní K. spolu se svými dvěma syny zařízení opustila. Odrazila se ode dna, našla sílu osamostatnit se, její psychický stav se velice zlepšil a ona byla odhodlaná všechno zvládnout.

Po nějaké době potřebovala znovu pomoci, tentokrát ale šlo jen o administrativní záležitost, neboť vše ostatní si již dokázala zařídit sama. Babička se posléze k dceři a vnukům přestěhovala a rodina byla opět pohromadě.

Otec rodiny byl propuštěn po šesti letech trestu odnětí svobody, tedy v době, kdy bylo chlapcům čtrnáct let. Rodině se neozval.

Chlapci měli navzdory všemu, co prožili, jen výborné školní výsledky. Nastoupili na osmileté gymnázium, každý rok byly jejich výsledky velmi dobré. Když měli před maturitou, probírali pracovníci Domova sv. Máří Magdalény znovu jejich situaci.

Chlapci byli velice učenliví, studiu se věnovali, vyrostli z nich inteligentní, cílevědomí muži. Jejich finanční situace ovšem nedovolovala pokračovat ve studiu na vysoké škole. Jistě, něco by si přivydělat mohli, ale těžko by zvládli financovat veškeré náklady na vysokoškolské studium. Pracovnice domova proto oslovily dárce, který chlapcům na studium přispěl.

Domov sv. Máří Magdalény kontroluje, jakým způsobem jsou peníze čerpány. Každý z chlapců dostává ročně 40 000 Kč, ze kterých si hradí ubytování na koleji, pomůcky a stravu, a může se tak plně věnovat studiu.

Ani tímto kontakt rodiny s jiřetínským zařízením nekončí. S matkou chlapců se pracovnice vídají téměř pravidelně každý týden. „Někdy se u nás paní zastaví jen tak, popovídat si,“ říká Hana Venturová. S chlapci se pracovnice zařízení vídají každé svátky.

Více o zařízení naleznete na
<http://dchltm.cz/pomoc-v-cr/domov-pro-matky-s-detmi/>

*Připravila Miroslava Holemá,
Diecézní charita Litoměřice
Foto: archiv DCH Litoměřice*

NAKLADATELSTVÍ A KNIHKUPECTVÍ PAULÍNKY

On-line knihkupectví: www.paulinky.czObjednávky: objednavky@paulinky.cz

Jungmannovo náměstí 18

110 00 Praha 1,

Tel: 224 818 757

Benedikt XVI.

Benediktovo evangelium

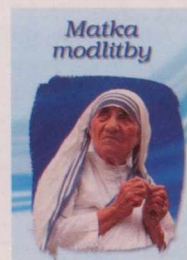
Kniha promluv, ve kterých papež Benedikt XVI. na základě evangelijních úryvků rozvíjí svá zamyšlení nad dnešním životem křesťana.

Váz., 192 str., 199 Kč

Tereza z Kalkaty

Matka modlitby

Výběr z modliteb Matky Terezy z Kalkaty. Prostá slova proseb, díky a chval zrcadlí velké a pokorné srdce, radost ze služby druhým a dětskou důvěru v Boží blízkost.

Brož., 16 str., 30 Kč

Fabiola Garza

Chlapec, který se stal papežem

Příběh svatého Jana Pavla II. Ilustrovaná kniha pro nejmenší čtenáře, která přibližuje postavu nového světce, papeže Jana Pavla II., od jeho dětství až po odpověď kardinálům v konkláve.

Váz., 64 str., 149 Kč

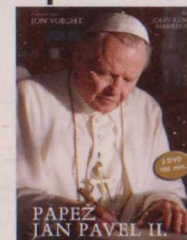
Odvaha otce Karola (DVD)

Film pro starší děti a mládež o odvážném otci Karolovi, budoucím papeži Janu Pavlu II., který zaujme svou animací. Převážná část příběhu se odehrává v Polsku v 50. letech 20. století, kdy se za dramatických okolností otec Karol seznámí se čtyřmi mladými studenty a společně s nimi prožije obyčejné i důležitě okamžiky života.

DVD, animovaný film, český dabing, 73 min., cena 150 Kč

Papež Jan Pavel II. (DVD)

Dvoudílný hraný film o životě Jana Pavla II. Začíná dramatickou scénou atentátu na papeže v roce 1981, pokračuje vzpomínkovou pasáží na léta strávená v Polsku a následně zachycuje nejdůležitější momenty jeho pontifikátu, a to až do papežovy smrti. Místy se hrané pasáže prolínají s dokumentárními záběry. Díky konzultacím s nejbližšími papežovými spolupracovníky film zachycuje i méně známé obrazy ze soukromí Jana Pavla II. DVD obsahují také videoklip, život Jana Pavla II. v datech, včetně stručné charakterizace jeho pontifikátu a také text modlitby na jeho přímluvu.

2 DVD, český dabing, 180 min., 399 Kč

Pozvánky

„Víra“ odcizená a navracená, Praha, 21. 3. – 31. 8. 2014

Muzeum Policie České republiky (Ke Karlovu 1, Praha 2). Výstava přibližuje problematiku krádeží uměleckých děl zejména z kostelů a církevních objektů, které byly v 90. letech 20. století odcizeny a vyvezeny do zahraničí. Některé z těchto předmětů se podařilo za pomoci Policie ČR vrátit zpět do vlasti. www.muzeumpolicie.cz

Pobožnost křížové cesty, Rumburk, 7. 3. – 11. 4. 2014

Loreta, v postním období každý pátek od 17.00 hodin. Pobožnost křížové cesty. Na Velký pátek 18. 4. 2014 se v 15.00 hodin koná pobožnost Svatých schodů v kapli Svatých schodů. Ve středu 16. 4. od 17.00 hodin speciální komentovaná prohlídka křížové cesty v ambitu Lorety a kaple Svatých schodů. Vstupné je dobrovolné. Rezervace: loreta.rumburk@seznam.cz nebo tel.: (+420) 604 555 922.

Krajina Lužických hor a Šluknovska, Rumburk, 1. – 30. 4. 2014

Loreta Rumburk, úterý–sobota od 10.00–17.00 hodin. Krajina Lužických hor a Šluknovska na snímcích Josefa Zosera, rodáka z Jiřetína pod Jedlovou.

Eucharistická pouť za kněžská a řeholní povolání, Doksany, 4. 4. 2014

Klášteří kostel Narození Panny Marie, 19.30 hodin. Eucharistická pouť za kněžská a řeholní povolání, každý první pátek v měsíci; 19.30 hodin modlitba růžence, 20.00 hodin mše svatá, adorace, eucharistický průvod, svátostné požehnání. www.klasterdoksany.cz

Stabat Mater, Liberec, 4. 4. 2014

Kostel sv. Antonína Velikého, 19.30 hodin. Postní koncert. Domenico Scarlatti – Stabat Mater v podání smíšeného komorního sboru Collegium 419. S duchovní promluvou.

Poutní mše svatá, Horní Polce, 5. 4. 2014

Arciděkaný poutní kostel Navštívení Panny Marie, 10.00 hodin. Vždy první sobotu v měsíci.

Fatimský apoštolát, Teplice, 5. 4. 2014

Kostel sv. Jana Křtitele, 15.00 hodin.

Kanovnícké nešpory, Litoměřice, 6., 13., 20. a 27. 4. 2014

Katedrála sv. Štěpána, 17.00 hodin. Katedrální kapitula u sv. Štěpána v Litoměřicích zve na společnou modlitbu nešpor, která se koná každou neděli od 17.00 hodin. Všichni zájemci o modlitbu jsou vítáni.

Význam postu v dnešní době, Liberec-Hanychov, 6. 4. 2014

Kostel sv. Bonifáce, 18.00 hodin. Přednáška „Význam postu v dnešní moderní době“ s libereckým arciděkanem R.D. Radkem Jurnečkou.

Studijní den: Nové cesty církve, Praha, 7. 4. 2014

Modlitebna Církve bratrské (Soukenická 15, Praha 1), 10.00–16.00 hodin. Ekumenická rada církví v ČR – Komise pro misii a evangelizaci pořádá studijní den na téma Nové cesty církve. Na programu jsou přednášky a prezentace k problematice forem, kterými dnes církev oslovují a mohou oslovovat veřejnost, a ke komunikaci církví s lidmi v 21. století. Akce je určena pro misijní pracovníky církví, studenty praktické teologie, zájemce o dané téma. Program a přihlášky: www.ekumenickarada.cz/sd

Duchovní obnova, Liberec-Ruprechtice, 11. 4. 2014

Farnost Ruprechtice vás zve na postní duchovní obnovu s P. Karlem Martinem Satoriou. Téma: Modlitba. Pátek 11. dubna – 18.00 hodin mše svatá v kostele sv. Antonína z Padovy, následuje adorace v kapli a promítnutí filmu režiséra X. Beauvoisa: O bohoch a ludech. Předpokládán konec kolem 22. hodiny; sobota 12. dubna – 9.00 hodin přednáška, 10.00 hodin diskuse, možnost osobního rozhovoru či prostor pro modlitbu, 12.00 hodin mše svatá, 13.00 hodin oběd, 14.00 hodin přednáška, 15.00 hodin možnost svátosti smíření (P. Bartoloměj Černý, P. Karel Satoria), 16.00 hodin závěrečné slovo, požehnání. Informace u Jolany Těminové, tel.: (+420) 724 171 369.

Poutní mše svatá ke cti Panny Marie, Mariánské Radčice, 12. 4. 2014

Poutní kostel Panny Marie Bolestné, 16.00 hodin. Vždy 13. dne v měsíci se koná pěší pouť po obnovené poutní cestě z blízkého Oseka do Mariánských Radčic: sraz zájemců je ve 14.00 hodin před bývalým priorátem oseckého kláštera. Následně se v 16.00 hodin v poutním kostele v Mariánských Radčicích slaví poutní mše svatá. Pokud připadá 13. na neděli, koná se pouť v sobotu. www.maria-ratschitz.de

Pravidelná oslava sv. Anežky České, Doksany, 13. 4. 2014

Klášteří kostel Narození Panny Marie, 10.30 hodin. Od března do listopadu si zde každého 13. dne v měsíci připomínáme při bohoslužbách sv. Anežky Českou, která byla v dětství ve zdejší kláštere sestrami premonstrátkami vychovávána a jejíž svatořečení před 25 lety přispělo k pádu totality v naší zemi. Na její přímluvu se modlíme za duchovní obrodu našeho národa, za církev i na úmysly jednotlivých poutníků.

Koncert duchovní hudby, Liberec-Hanychov, 13. 4. 2014

Kostel sv. Bonifáce, 17.00 hodin. Koncert semilského pěveckého spolku Jizeran. Všechny akce pořádané v tomto kostele jsou benefiční. Výtěžek bude věnován na jeho rekonstrukci a vybavení. www.kostel-hanychov.webnode.cz

Koncert duchovní hudby, Nový Bor, 18. 4. 2014

Kostel Nanebevzetí Panny Marie, 18.30 hodin. Program: Giovanni Battista Pergolesi – Stabat Mater.

Gotické umění na Děčínku, Děčín, 24. 4. 2014

Zámek Děčín, 16.00 hodin. Vernisáž výstavy Gotické umění na Děčínku. Slavnostního zahájení výstavy, na které

je litoměřická diecéze zastoupena několika díly, se zúčastní litoměřický biskup Mons. Jan Baxant. Výstava bude probíhat do konce října 2014. www.muzeumdc.cz, www.zamekdecin.cz

Koncert duchovní hudby, Liberec-Hanychov, 25. 4. 2014

Kostel sv. Bonifáce, 19.00 hodin. Koncert libereckého vokálního sdružení Rosex. Všechny kulturní akce pořádané v kostele sv. Bonifáce jsou benefiční. Výtěžek z dobrovolných příspěvků bude věnován na rekonstrukci a vybavení kostela. www.kostel-hanychov.webnode.cz

Via Sacra. Setkání, která dojmají, Rumburk, 6. 5. – 30. 8. 2014

Loreta Rumburk, úterý–sobota od 10.00–17.00 hodin. Putovní výstava velkoformátových fotografií sakrálních památek z poutní stezky Via Sacra a prezentace kopie Malého postního plátna ze Žitavy. Pořádá Marketing-Gesellschaft Oberlausitz-Niederschlesien mbH, více na www.via-sacra.info

Mezinárodní pouť smíření, Hejnice, 10. 5. 2014

Bazilika Navštívení Panny Marie, 10.30 hodin. Mezinárodní poutní mše svatá, hlavním celebrantem bude litoměřický biskup Mons. Jan Baxant. Ve 13.30 hodin koncert ke cti Panny Marie v bazilice. www.mcdco.cz

Pouť ke cti sv. Zdislavy, Jablonné v Podještědí, 31. 5. 2014

Bazilika minor sv. Vavřince a sv. Zdislavy. Hlavní pouť ke cti sv. Zdislavy, hlavní patronky litoměřické diecéze, patronky rodin. Po celý den zde budou probíhat bohoslužby. Mši svatou od 9.00 hodin oslavuje pražský arcibiskup Dominik kardinál Duka OP, od 11.00 hodin litoměřický biskup Mons. Jan Baxant.

Svatý týden – program diecézního biskupa Mons. Jana Baxanta uvádíme na straně 22/z diáře

Více informací na www.dltm.cz

XX. Ministrantský tábor 2014

Chlapci, kteří rádi ministrujete či chcete s ministrváním začít, zveme vás na tradiční ministrantský tábor, na kterém nebude chybět spousta fantastických her plných dobrodružství a napětí, kde poznáte nové kamarády, zažijete mnoho zábavy, naučíte se ministrantskému řemeslu či ho zdokonalíte, a to vše v super partě ministrantů! Přihlášku a způsoby přihlášení naleznete na webu www.tarsicius.cz (v nabídce pod položkou „Ministrantský tábor“). Pokud máte jakékoli dotazy, neváhejte a napište nám, nebo zatelefonujte (kontakt viz níže).

Na závěrečnou mši svatou (ve středu 23. července od 16.00 hodin) nás přijede podpořit ve službě u oltáře otec biskup Mons. Jan Baxant. Nezapomeňte na ni pozvat své rodiče.

Místo: Osečná (pod Ještědem)

Termín: 13. 7. – 23. 7. 2014

Cena: 2500 Kč

E-mail: ministrantsky.tabor@seznam.cz

Telefon: 608 229 585 (Karel Berger, hlavní vedoucí)

Bližší informace najdete na www.tarsicius.cz/tabor

JABOK - Vyšší odborná škola sociálně pedagogická a teologická

- ▲ získáte kvalifikaci v sociální práci a pedagogice
- ▲ nabízíme denní i kombinovanou formu studia
- ▲ studium je organizováno vysokoškolskou formou a je výrazně zaměřeno na praxi (600 hodin v průběhu studia)
- ▲ k dispozici je vlastní kolej

Termín podávání přihlášek: do 30. 4. 2014

Přijímací pohovor: červen 2014

VZDĚLÁVACÍ KURZY AKREDITOVANÉ U MPSV anebo MŠMT

- 12. 4. – 15. 6. Pedagog volného času / asistent pedagoga (120 hod.)
- 11. 4. Reminiscence – využití vzpomínek při práci se seniory (7 hod.)
- 25. 4. Možnosti komunikace ve skupině prostřednictvím hudby, pohybu a výtvarné činnosti (8 hod.)
- 16. 5. Dluhová problematika v praxi sociálního pracovníka (8 hod.)
- 17. 5. Vedení poradenských rozhovorů s dětmi a dospívajícími (8 hod.)
- 23. 5. Vztah klienta a pomáhajícího (7 hod.)
- 31. 5. Doprovázení umírajících a jejich rodin a pozůstalých (8 hod.)

KONTAKT

Studijní oddělení: Bc. Ilona Dohnalová, tel. 211 222 404, ildoh@jabok.cz, www.jabok.cz

Vzdělávací kurzy: RNDr. Mgr. Ivana Čihánková, tel. 603 330 793, cdv@jabok.cz, www.jabok.cz/cdv

Nabídka

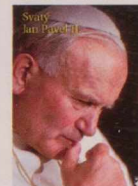
Karmelitánské nakladatelství

Karmelitánské nakladatelství • Tháškova 3, 160 00 Praha 6
www.kna.cz • On-line knihkupectví: www.ikarmel.cz
Objednávky: zasilky@kna.cz, telefon: 384 420 295

27. dubna 2014 – Svatořečení Jana Pavla II. a Jana XXIII.

Svatý Jan Pavel II.

Renzo Sala ed.

Drobná dárková knížka s fotkami a citáty Jana Pavla II.

Brož., 16 str., 35 Kč

Papež Jan XXIII.

Domenico Agasso

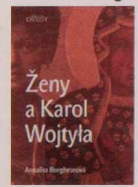

Tato životopisná kniha o dobrotivém papeži Janu XXIII. nevtvářavým způsobem provází čtenáře příběhem této velké osobnosti křesťanských i světových dějin a seznamuje ho s řadou ne zcela známých detailů ze života Svätého otce Jana. Kniha obsahuje také autentické znění slavné „Reči za svitu Měsíce“.

Brož., 90 str., 99 Kč

Ženy a Karol Wojtyła

Annalisa Borgheseová

Jaký měl vztah k ženám Karol Wojtyła, pozdější Jan Pavel II.? Které z těchto vztahů byly pro jeho život nejdůležitější? Co si vlastně o ženách myslel, jak o nich mluvil? Proč se rozhodl napsat – jako první papež v dějinách církve – celou encykliku, věnovanou důstojnosti ženy?

Tato kniha vstupuje po špičkách do „ženského světa“

Karola Wojtyły a odhaluje tvář muže, jenž v sobě vždy dokázal rozvíjet intenzivní a neskrývanou pozomost k druhé půlce lidstva, ale i k „druhé půlce nebe“.

Brož., 112 str., 139 Kč

Bible ke křtu

Lizzie Ribbonsová, Paola Bertoliniová Grudinová

Obrázková Bible spojuje v jedno biblické příběhy, první modlitby, rodinné rodokmeny i pokroky, které dítě udělá v prvních letech svého života. Knižka je vhodná pro první seznámení s Písmem a zároveň se může stát cennou osobní památkou na křest.

Váz., 140 str., 199 Kč

Modlitba na prstech ruky

Papež František

Taky se často nemodlíte, protože si myslíte, že je to těžké nebo že je těžké vzpomenout si na všechny, za které je třeba se modlit? Tato drobná knížka nám jednoduše připomíná, za co se modlit. Podívejme se na svou ruku: každý náš

prst může nést určitý záměr...

Brož., 16 str., 29 Kč

Dobrota a milosrdenství

Papež František

Drobná dárková knížka s fotografiemi a citáty papeže Františka.

Brož., 16 str., 29 Kč

Představujeme Vlastu Klekerovou, novou redaktorku Studia Štěpán Radia Proglas

Celým svým jménem se jmenuji Vlasta Patricie Anežka Klára Klekerová. Vlasta je mé civilní jméno, Patricie křestní, Anežka a Klára jsou mé biřmovací patronky. Zvláštním patronem, kterého jsem „vyfasovala“ za svého pobytu v klášteře, je samozřejmě Panna Maria a následně svatý Jan Evangelista. Ne vždycky pochopíme cesty Boží a jejich geometrické úhly, ale faktem je, že dnes je ze mě maminka tří dětí, která si žije tak trochu v ústraní Litoměřic, v nenápadných Kochovicích (součást města Hořtky).

Pocházím ze severu Čech. Narodila jsem se ve Varnsdorfu, deset let jsem prožila v Bílém Potoce, odkud vedla moje cesta do Frýdlantu a z Frýdlantu poměrně bohatě do světa. Zkraje do Prahy, později jsem se Božím řízením dostala do různých koutů Itálie, tu a tam do Německa, Slovinska, Slovenska, Rakouska, Polska.

Nevyrostla jsem v křesťanské rodině. K víře jsem dospěla v šestnácti letech, kdy jsem také byla pokřtěna Ladislavem Kubíčkem. Kdo jste ho znali, víte, co to znamená. Znamenalo to přijmout kus z jeho ducha, asi tak jako Eliášův žák neodbytně chodil v patách svého mistra, až nakonec dostal na jeho Duchu účast.

Když jsem se před mnoha lety vrátila z kláštera, musela jsem svůj život uchopit jinak. Ateisticky laděná společnost mě tehdy mezi sebe nepřijala. Nemohla jsem sehnat práci ani jako prodavačka rohlíků. Lidé se na mě dívali divně, protože věděli, že jsem byla „jeptiška“. Se stejnou nedůvěrou jsem se potýkala v kruhu věřících. Někteří, ne všichni, nevěděli, co si o mně myslit a drželi se ode mne v uctivé vzdálenosti, asi tak jako se v evangeliu drželi lidé daleko od malomocných. A tak mi nezbylo než postavit se na nohy sama vlastními silami. Začala jsem tedy učit jako soukromá lektorka italštinu. Vrhla jsem se do studia, dodělala jsem si po večerech maturitu, úspěšně jsem skládala různé jazykové zkoušky, věnovala jsem se kreslení, grafice a mnoha jiným věcem. Založila jsem si malé nakladatelství. Ale co víc, založila jsem si rodinu. Tam mě Pán Bůh velmi očistil a uzdravil, vrátil pocit lidské důstojnosti a vybavil odvahou. Zakusila jsem obrovskou uzdravující sílu mateřství, protože i ten nejnesmělejší člověk, který neumí bojovat sám za sebe, přece jen pochopí, že se musí naučit bojovat za své děti, když trpí nespravedlivě. V současné době studuji obor Teologické nauky na Katolické teologické fakultě UK v Praze.

Redaktorkou Studia Štěpán Radia Proglas jsem od 1. února 2014. Studio nově naleznete na Mírovém náměstí 15 v Litoměřicích (vedle karmelitánského knihkupectví Jonáš).

A jaké změny ve vysílání vás čekají?

Jedenkrát do měsíce pracuji na pořadu s hostem, který by vás mohl nějak zaujmout. Pořad se vysílá každé druhé úterý ve 22.00 hodin a repríza běží následující pondělí v 9.30 hodin. Dvakrát do týdne zpracovávám pozvánky na kulturní a společenské akce. Termín vysílání bude upřesněn, protože zatím se pozvánky vysílaly pouze jednou týdně. To se ale změní, aktuálně dostává Litoměřicko v rádiovém vysílání více prostoru. Největší pracovní položkou je zpravodajství. Jako zpravodaj pro litoměřickou diecézi hledám podněty a zpracovávám zprávy nebo reportáže.

V polovině března brněnští kolegové nainstalovali techniku pro přímé přenosy bohoslužeb do kostela Všech svatých na Mírovém náměstí v Litoměřicích. Bohoslužby by se měly začít přenášet naživo od třetí květnové neděle. Jakmile se vytvoří a upevní spolupráce s posluchači, přibudou i živé přenosy polední modlitby Anděl Páně, růžence nebo modlitby rodin.

Pozvánka k dubnovému pořadu s hostem:

Adéla Trochtová, praneteř kardinála Štěpána Trochty, zavzpomíná na „strýčka“ a společně se současnou generací, která tohoto biskupa nezažila, se pokusíme najít to, co je v něm „nesmrtelné“, co nepřestává promlouvat k lidským srdcím a vede nás k dobrému životu.

Pořad se vysílá v úterý 8. dubna ve 22.00 hodin, jeho repríza v pondělí 14. dubna v 9.30 hodin.

Z diáře Mons. Jana Baxanta

- 6. 4. 10.00 hod. 40. výročí úmrtí kard. Štěpána Trochty, mše svatá, katedrála, Litoměřice
- 15.00 hod. pietní vzpomínka, hřbitov, Litoměřice
- 11. 4. XII. Vinařské Litoměřice
- 12. 4. 9.30 hod. Diecézní setkání mládeže, Litoměřice
- 13. 4. 10.00 hod. Květná neděle, katedrála, Litoměřice
- 17. 4. 9.00 hod. Missa chrismatis, katedrála, Litoměřice
- 17. 4. 18.00 hod. Coena Domini, katedrála, Litoměřice
- 17. 4. 20.00 hod. Setkání s „apostoly“, biskupská rezidence, Litoměřice
- 18. 4. 10.00 hod. Velkopáteční křížová cesta, Ostré u Úštěka
- 18. 4. 18.00 hod. Velkopáteční obřady, katedrála, Litoměřice
- 19. 4. 21.00 hod. Vigilie velikonoční, katedrála, Litoměřice
- 20. 4. 10.00 hod. Slavnost Zmrtvýchvstání Páně, katedrála, Litoměřice
- 24. 4. 16.00 hod. Vernisáž výstavy gotického umění, zámek, Děčín
- 24. 4. 18.00 hod. Poutní mše svatá, zámek, Děčín

Z diáře P. Stanislava Příbyla CSSR

- 3. 4. 10.00 hod. Vikariátní konference, Postoloprty
- 5. 4. 10.00 hod. Mše svatá, Horní Police
- 6. 4. 9.00 hod. Mše svatá, Horní Police
- 13. 4. 9.00 hod. Mše svatá, Horní Police
- 13. 4. 18.00 hod. Mše svatá, Železná
- 17. 4. 17.00 hod. Mše svatá, Horní Police
- 18. 4. 17.00 hod. Velkopáteční obřady, Horní Police
- 19. 4. 19.30 hod. Velikonoční vigilie, Horní Police
- 20. 4. 9.00 hod. Mše svatá, Horní Police
- 20. 4. 18.00 hod. Mše svatá, Železná
- 22. 4. 10.00 hod. Setkání okrskových vikářů, kurie, Litoměřice
- 24. 4. 9.00 hod. Vikariátní konference, Stráž pod Ralskem
- 27. 4. 9.00 hod. Mše svatá, Horní Police

Diáře aktuálně na www.dltm.cz

PŘEDPLATNÉ

Diecézní časopis Zdislava

- v roce 2014 vyjde deset čísel
- cena 1 ks je 20 Kč

Časopis si můžete buď předplatit, nebo zakoupit přímo u vás ve farnosti.

Pokud nás kontaktujete, zašleme vám požadované číslo poštou.

Objednávky:

- písemně na adrese Redakce Zdislava, Dómské náměstí 9, 412 88 Litoměřice
- e-mailem na zdislava@dltm.cz
- telefonicky na (+420) 416 707 535-6

PŘEDPLATNÉ

Zdislava – časopis litoměřické diecéze

Vydavatel: Biskupství litoměřické. Adresa redakce: Biskupství litoměřické - diecézní časopis Zdislava, Dómské náměstí 1/1, 412 88 Litoměřice (zdislava@dltm.cz).

Za obsah časopisu odpovídá P. Stanislav Příbyl (pribyl@dltm.cz). Redakce: Jana Michálková (michalkova@dltm.cz). Grafická úprava: Miroslav Zelenka.

Tisk: Tiskárna PRIMA, s. r. o. (zelenka@primatisk.net). Objednávky a distribuci zajišťuje Vydavatelství IN, s. r. o. (zdislava@in.cz), tel. 775 598 604 prostřednictvím Postservisu.

Nevyžádané příspěvky nevracíme. Redakce si vyhrazuje právo na zkrácení příspěvků. Registrace MKČR E7397. ISSN 1211-3042 © Biskupství litoměřické

Před započítím pohřebních obřadů byla rakev s Trochtouými ostatky krátkodobě vystavena v katedrále. Vlevo s kyticí kardinálov sekretář Mons. Jaromír Korejs, za rakví s kanovníckým signem P. Václav Červinka, vedle něj (na snímku vpravo) P. Jaroslav Vyterna a generální vikář dr. Tomáš Holoubek. Vedle Václava Červinky stojí bohoslovec František Sedláček (s otevřenou knihou), za ním stojí P. Rudolf Prey (o černém).

Smuteční průvod na městském hřbitově v Litoměřicích. Na snímku zleva P. Josef Helíkar, vedle něj (nese rakev) P. Jaroslav Vyterna. Na protější straně (nesou rakev) - P. Josef Pekárek (jako druhý), za ním P. dr. Ladislav Kubiček a P. Vincenc Mrtvý.

Ukládání Trochtoovy rakve do biskupské hrobky.

Foto: archiv Biskupství litoměřického